

DIRVA

THE FIELD
Nr. 24
Birželio-June 14, 1956
Cleveland, Ohio

Visi keliai mus veda sąskrydin

Didysis sąskrydis Washingtono jau čia. Mūsų patriotingosios visuomenės susidomėjimas daug didesnis ir palankesnis, negu buvo numatyta. Vykstančiųjų skaičius tikrai gausus. Vieni patrauks savais automobiliais, kiti traukiniais, o daugelis lėktuvais.

Užbaigus paruošiamuosius darbus malonu pastebėti, kad vykstančiųjų reprezentacija tikrai įvairi, tiek srovių požiūriu, tiek organizacijų atstovavimu. Atvyksta gausus skaičius garbingų visuomenininkų - veikėjų, kurie teks sąskrydžiui aukštą garbę. Taip pat ir įvairių srovių dalyviai, užmirę partinius skirtumus.

Amerikos Lietuvių Tautinė Sąjunga, ruošdama šį sąskrydį turi du tikslus. Viena, laimėti daugiau draugų bei rėmėjų Lietuvos bylai Amerikos kongrese, vyksiančioje ir plačioje amerikiečių visuomenėje, kurios opinija labai svarbi ir reikšminga. Pati Sąjunga sau nieko nesiekia ir nieku nepasigarsina.

Lietuvos laisvinimo reikalas yra mūsų visų reikalas, į kurį privalome visi įsitraukti, kaip ir kuo kas galime. Mes esame įsitikinę šitokių sąskrydžių didele reikšme ir tai vykdomė nuosirdžiai, be jokių sau politinių apsisąskaičiavimų. Mes nekalbame visų lietuvių vardu, bet kviečiame be skirtumų visus tuos, kuriems Lietuvos išlaisvinimas artai prie širdies.

Šis sąskrydis nekludo ir nepastoja kelio jokiems politiniams veiksniams, dirbantiems laisvinimo darbus. Mes esame įsitikinę, kad šiuo rimtu žygiu mes gelbstime sudaryti palankesnes sąlygas, suburti daugiau įtakingų draugų ir rėmėjų tiems laisvinimo veiksniams, kad jį žygiui ir užsimojimui būtų efektingesni.

Antra, įvykstančių sąskrydžių birželio 16-17 dienomis siekiame amerikiečių aukštiesiems sluoksniams, spaudai ir radijo atstovams ir svetimų valstybių diplomatams pademonstruoti ir parodyti lietuvių tautinį meną, dainą ir muziką, kad jie arčiau susipažintų su lietuvių tautos kultūrinio lobynu ir tikrai pajustų, jog lietuvių tauta nemažiau kultūroje pažengusi už kitas pirmąsias tautas. Ir kad ji tikrai nusipelnė laisvės ir pilnos nepriklausomybės, kuomi kitos tautos jau džiaugiasi.

Mes esame įsitikinę, kad šitokios pastangos, kaip šis sąskrydis, duoda stiprų įnašą į Lietuvos bylos eigą. Šitam tiki patriotingoji lietuvių visuomenė ir organizacijos, užtat ir nereikia stebėtis, kad randa nepaprastai gausų ir gerą palankumą, pritarimą bei rėmimą. Nuo to nebesulaikys kelių asmenų neapdairus neigiamas pasisakymas, kuriuomi jie tik parodė savo menkumą ir tuo pačiu kartu nusigrizimą nuo vyriausiojo mūsų uždavinio — Lietuvos laisvinimo. Į tai mes nekreipiame dėmesio, palikdami tą visą jų laisvam pasirinkimui. Mes dirbome ir dirbsime pozityvius darbus, talkinome ir talkinsime visiems veiksniams,

Dr. S. Biežis, Tautinės Sąjungos pirmininkas, sąskrydžio rengimo iniciatorius.

taip pat dirbantiems pozityvius darbus.

Mūsų organizacijų, didelių ir mažų, sąskrydžių susidomėjimas ir jo rėmimas nepaprastai skaitlingas. Kitaip vargiai begalėje būti, nes tai visuomeninis reikalas. Nesant galimybės jas išvardinti čia pacituosiu tik kelis atsiliepimus. JAV L. Bendruomenės Tarybos Prezidiumo Pirm. Adv. J. Šlapetys tarpe kitko sako: "Sąskrydžio prasmė ir jo didelė tautiniai-politinė reikšmė mūsų lietuviškajam reikalui labai aukštai vertinu, to sąskrydžio iniciatorių bei rengėjų širdingai sveikinu ir linkiu, kad tasai svarbus-didingas parengimas bei lietuviškų kultūrinių jėgų demonstravimas pavyktų ko geriausiai". Ir pažada sąskrydin delegaciją pasiųsti.

Neprikl. Fondo valdyba rašo: ALTS ruošiamojo sąskrydžio pasirinktam tikslui — kultūrinėmis priemonėmis prisidėti prie Lietuvos reikalo iškėlimo plačioje amerikiečių visuomenėje mes visiškai pritariame ir linkime šia prasme Jūsų sąskrydžiui visokeriopos sėkmės".

Lietuvių Sąjunga "Ramovė" šitaip pasisako: "Neabejotina,

kad sąskrydis atliks milžiniškos reikšmės darbą Lietuvos laisvinimo byloje. Todėl visi lietuviai, kurie trokšta savo tėvų žemei laisvės, turi Sąskrydį remti darbu ir aukomis ir kuoskaitlingiausiai sąskrydyje dalyvauti".

Gi Lietuvių Kariuomenės Kūrėjų-Savanorių Sąjunga, Chicago skyrius, kurių nariai pirmutinieji 1918-1920 metais savanoriais stoji ginti Lietuvos besikuriančią nepriklausomybę, liejo savo jauną kraują ir gyvybes aukoję, šitaip atsiliepia ir dar paskiria auką: "Mes, savanoriai-kūrėjai, negalime užmerkti akių ir neįvertinti tų kilnių didžiųjų Jūsų pastangų Lietuvos laisvinimo byloje, negalime negirdėti Jūsų nuosirdaus kvietimo visų kas tik gali, kam brangi tėvynės laisvė, moraliai ir medžiaginai prisidėti".

Tai šitaip kalba apie Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos ruošiamą sąskrydį tie, kurie sovietų kraują, savo gyvybę apginę Lietuvos nepriklausomybę ir kurie tikrai supranta ir įvertina pastangas jau vėl išlaisvinti.

Čia pateiktos tik kelios trumpos ištraukos, nušviečiančios sąskrydžio reikšmę ir jo reikšmumą.

Šis sąskrydis, įvykstantis birželio 16-17 dienomis turi dar vieną tikslą, būtent, suburti mūs skautus, studentus ir bendrai jaunimą, kuris pasinaudodamas įvairiomis jam teikiama lengvatomis, turės progą dar pirmą kartą pamatyti gražiąją sostinę, susipažinti su aukštaisiais pareigūnais, pamatyti meno parodą, išklausti gražios lietuviškos muzikos ir dainos, savo tarpe bendrai pasitarti, pasidalinti mintimis su garbingaisiais visuomenininkais, na ir pasilinksinti. Užtat nestebėtina, kad tas jaunimas veržiasi vyksti ir vyks net pilnais specialiais autobusais. Pabuvojęs Washingtono, jis grįš lietuviškesnis, daugiau pamylęs lietuvių, ryžtingiau įsijungs į lietuviškus darbus ir duos dau-

DAUG GARSINASI, BET NIEKO NEDUODA

Birželio pirmomis dienomis Maskva pasigarsino "padidinantį sąjunginių respublikų suverenumą", tai yra, perduodanti respublikų ministerijoms valdyti visą eilę įmonių, kurios ligi šiol buvo valdomos centrinių ministerijų. Tačiau cemento, šiferio, azbesto, coluliozės, popierio, spirito hidrolizavimo, dirbtinio pluošto, dirbtinės odos, techninių audinių ir lengvosios bei maisto pramonės mašinų ir jų dalių gamyklos ir toliau pasiliks centrinių ministerijų tiesioginėje kontrolėje. Tad Lietuvoje vietinėms ministerijoms valdyti atiteks tik cukraus, maisto ir žuvų konservų fabrikai. Sunkioji pramonė ir toliau lieka tiesioginėje Maskvos ministerijų kontrolėje.

Žymiausi to "suverenumo padidinimo" pasėka Lietuvoje bus tik ta, kad į vietinių ministerijų kompetencijon perkeliamas imones bei pačias ministerijas atsi-kels iš Maskvos atitinkami valdininkai — direktoriai. "Reformos" paaiškinimuose yra įskaitomi pabrėžta, kad dėl pertvarkymo iš centrinių ministerijų atpalaidojamieji pareigūnai "turi būti įjungti į tiesioginį vadovavimą gamybai".

Ministerijų pertvarkymai (kurie sovietinėje sistemoje yra beveik taip dažni, kaip kortų maišymas lošime) Lietuvoje mažai teatsilieps. Didžiausia permaina tebus, kad bus įsteigta nauja Grūdų ministerija ir jai bus perduotas grūdų duoklių rinkimo punktų tinklas, o mėsos, pieno, kiaušinių, vilnų ir odų duoklių rinkimas atrodė, bus perduotas Valstybinių ūkių (sovchozų) mi-

giau kovotojų dėl Lietuvos laisvės.

Kas gali nepritarti ir neparemti šitokių užsimojimų? Nebent tik tas, kuriam visai nerūpi nė Lietuvos, nė mūsų jaunimo likimas.

Birželio 16 ir 17 dienomis Washingtono įvyks Lietuvių Dienos, kurios garsins Lietuvos ir lietuvių tautos gerą vardą, telks naujų draugų, stiprins Lietuvos laisvinimo bylą ir brandins lietuvišką jaunimą ateities lietuviškiems darbams. O tai mūsų visų reikalas. Užtat kas tik išgali, vyksta sąskrydin būti liudytoju šių svarbių įvykių. Ir taip pat asmeniniai įsijungti į šį svarbų darbą.

Viceprezidentas Richard Nixon, Washingtono sąskrydžio Garbės Komiteto pirmininkas.

Sunkiai sukasi Vakarų politikos ratai

Nors vakarinių valstybių politiką vadovaujantieji asmenys ir nepasisiūkstė drąsesnių, o kartais ir karingų pareiškimų, vie-

nok blogiau išeina su jų realizacija.

Visą laiką vakarinių valstybių politika seka sovietinės politikos užpakalyje todėl, kad jos nesinaudoja taktika, kuri sako, kad ataka yra sėkmingiausias gynybos metodas. Nors vakarinių valstybių ministeriai kelis kart ir užtikrino, kad paims ir jau pamėmę iniciatyvą į savo rankas, bet iki šiol to niekas nepastebėjo. Kiekvienam naujam Maskvos ėjimui Vakarai tik prisitaiko savo pasistumėjimais. Nors Vakarų politiką vairuojantieji asmenys ir tvirtina, kad jie išlošė šaltąjį karą, bet tikrųjų faktų iki šiol niekas nemato.

Po koro Vakarai turėjo daug sau palankių situacijų, bet lyg tyčia jų neišnaudojo. Vakarai yra įsitikinę, kad Berlyną nuo sovietinės okupacijos ir pasaulio nus trečiojo karo išgelbėjo garsumo oro tiltas. Tikrumoje ko Maskva siekė, tą ir pasiekė. Parodė, kad ji valdo Berlyną ir kad ji kontroliuoja amerikiečių, anglų ir prancūzų kariuomenių atvykimą ir išvykimą. Tiktai tada bolševikai atidarė rubežius, kada toji demonstracija savo uždavinį atliko.

Ar kada nors Maskva užmojojo už Vakarų nušautus lėktuvus? Ar pakeitė lėktuvų kontrolės nuostatus? O ateityje, ar neturi galimybės kiekvieną sugalvotą dieną atkirsti Berlyną nuo tiekimo bazių? Jeigu to dabar Maskva nedaro, tai tas dar nereikia, kad ji neturi tam tikslo pakankamai jėgų. Ji skaito, (Perkelta į 8 psl.)

TAIP SKATINA GIRTAVIMĄ

Dabartinėje kasdieninio Lietuvos gyvenimo santvarkoje pietauti ir net vakarienai namie miestuose susidaro daug kliūčių ir valgyklos įgyja didelės svarbos.

Valgyklose parduvinėjami svaigalai. Valgyklų vedėjai ir vyresnieji tvarkytojai turi visų pirma žiūrėti, kad būtų įvykdytas apyvartos planas. Tai lengviausiai pasiekama parduodant daugiau svaigalų. Dėl to maisto gerinimas bei įvairinimas valgyklų tvarkytojams neįdomus. Kartą per porą metų užaina propagandos banga prieš girtavimą, bet valgyklos girtavimą skatina kasdien.

VISAM PASAULY

• Prezidento Eisenhowerio nauja liga vėl rimtai iškėlė klausimą, ar jis begalėsias kandidatuoti antrajam terminui. Jaučiamas didelis susirūpinimas respublikonų partijoje.

• Vakarų Vokietija dabar JAV metams mokės \$154,760,000 už ten laikomą kariuomenę, kuri galės būti mažinama patiems vokiečiams apginkluojant daugiau divizijų.

• Naujasis Rusijos užsienio reikalų ministeris Šepilov pradėjo didelį aktyvumą. Artimiausiu metu lankysis Egipte, Sirijoje ir kaimyniniuose kraštuose. Ten Rusija pajutusi palankumą nori įvairyti naują kylį.

• Vakarų Vokietija, norėdama JAV atsiliegti už pokario metais duotą didelę ekonominę paramą, paskyrė 75 stipendijas JAV studentams studijuoti Vokietijos universitetuose.

• Argentinoje įvyko didelis peronistų rengtas sukilimas, pareikalavęs daug aukų. Prezidentas Aramburo pranešė, kad sukilėliai visur palaužti. Žinių agentūros skelbia, kad tūkstančiai sukilėlių uždaryta kalėjimuose, nemažai sušaudyta.

• Atskiru įsaku Maskvoje tapo panaikinta Teisingumo ministerija. Respublikose veikiančios Teisingumo ministerijos tuo būdu virsta grynai respublikinėmis, iš Maskvos kontroliuojamos tik per vietines Ministerijų Tarybas. Tačiau "suverenumas" nuo nepadidėja, kadangi šių ministerijų kompetencijoje yra tik vietinių teismų administravimas. Prokuratūra ir buasmių vykdy-mas lieka ir toliau kontroliuojami tiesiogiai iš Maskvos.

Min. S. Lozoraitis Clevelande

Clevelando didžiajam aerodromui susirinko būrys lietuvių pasitikti Lietuvos dipl. šefą min. St. Lozoraitį. Ir kai vėlavęs lėktuvas atvežė svečią, dvi lietuviškos tautiniais rūbais (Mirga Mazoliauskaitė ir Danutė Jurgutavičiūtė) ir kiti dalyviai tarė sveikinimo žodžius.

Hollanden Hotel, kur svečias buvo sutojęs, greta Amerikos žvaigždėtosios buvo iškelta ir Lietuvos trispalvė. Spaudos konferencijon susirinkę laikraštininkai, vėliau gražiai informavo Clevelando didžiąją spaudą ir radijo stotis.

Vakare, p. žiūrių rezidencijoje, įvyko priėmimas, dalyvaujant rengiamo priėmimo komiteto nariams ir šiaip svečiams. Čia buvo pasikeista daugeliu klausimų mintimis, pasidalinta patyrimais, atnaujintos pažintys.

Min. St. Lozoraitis viešas priėmimas ir jo platus pasisakymas aktualiais klausimais įvyko sekmadienį. Prie vaišių stalų susėdo netoli 200 dalyvių. Min. St. Lozoraitiui atvykus į salę susirinkusieji sukėlė ovacijas.

Priėmimo komiteto pirm. adv. J. Smetona šiltai ir jautriais žodžiais pristatė svečią ir padėkojo gausiems dalyviams.

Ilgiau kalbėjo senųjų Amerikos lietuvių vardu inž. P. J. Žiūrys. Jis priminė Amerikos lietuvių įnašą Lietuvos laisvės priešininkui, džiaugsmą Lietuvai kilant aukštyn ir naujus rūpesčius jai laisvės netekus. Ragino visus lietuvius dar aktyviau įsijungti į darbą ir rūpestingai žiūrėti, kad mūsų jaunimas eitų lietuvių bėse keliu.

Buvęs Dirvos redaktorius K. S. Karpus prisiminė 1935 m. viešnagę Kaune, priėmimą pas tuometinį užsienio reikalų ministrą St. Lozoraitį, prisiminė, kad toji pačioji salė vyko Dariaus-Girėno išleistuvės į Lietuvą ir daug kitų svarbių parengimų.

Min. St. Lozoraitis, prie kurio kalbos dar grįšime kitą savaitę, palietė didžiąją Lietuvos nelaimę, tą baisią klaidą, kurią sovietai 1940 metais įvykdė. Kada buvo juntama, kad sovietai gali Lietuvos nepriklausomybę nutraukti, užsienyje esantieji pasiuntiniai 1939 m. antroje pusėje buvo susirinkę į konferenciją ir padarę nutarimus, kad atėjus nelaimė vienas iš pasiuntinių turi būti paskirtas vadovu vesti laisvinimo kovą, jei būtų nutrauktas ryšis su kraštu. Taigi, pasak min. St. Lozoraitį, 1940 m. birželio mėn. 1 d. jo paskyrimas Lietuvos diplomatinio šefu nebuvo staigmena, bet logiška išvada. Ir jei tokio paskyrimo nebūtų sulaukta, neabejoja, kad pasiuntiniai būtų suvažiuavę ir vieną vadovą išsirinkę.

Palietęs dabartinę sovietų politiką užmągyti Vakarų pasaulį naujais neva liberališkesniais ėjimais, priminė, kad lietuvių kovą dėl Lietuvos bus baigta tik tada, kada Lietuva atgaus pilną laisvę, kada žmonės galės laisvai išsirinkti sau valdžią. Jis pats, Lietuvai laisvę atgavus, nereikšė, nereikšė ir nereikšė jokių pretenzijų tokią valdžią sudaryti. Diplomato kovos pagrindinis tikslas esąs tą Lietuvos laisvės kovą laimėti.

Palietęs dar eilę klausimų, pareiškė širdingą padėką už didelį dėmesį ir širdingą priėmimą. Pranešimas buvo baigtas Lietuvos himnu ir ilgiausiu metu.

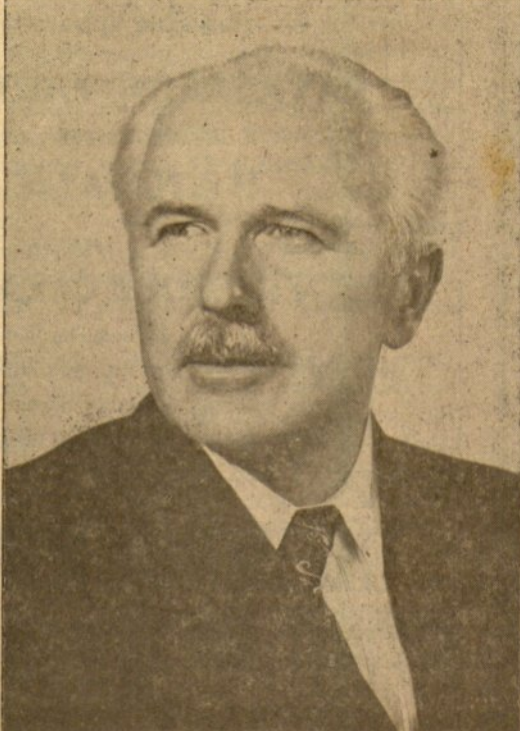
Baigiant šį pranešimą Dirvos redaktorius B. Gaidžiūnas susirinkusius savo užbaigos kalba keliom minutėm gražino į Lietuvos žemę ir priminė pareigas, kurias mums reikia atlikti.

Iš priėmimo salės min. St. Lozoraitis nuvyko į mauzoliejų ir prie a. a. Antano Smetonos kapo padėjo vainiką. Po to aplankė Kultūrinius Darželius.

Vakare, J. Lozoraitiui šeimoj, buvo surengtas vaišingas atsisveikinimo pobūvis. Iš čia min. St. Lozoraitis ir išvyko į New Yorką.

Adv. A. Olis, pirmasis Tautinės S-gos pirmininkas ir J. J. Bachunas, visuomenininkas bei tautinio darbo rūpestingas rėmėjas, sąskrydžio iniciatoriai.

Lithuanian Weekly, published by American Lithuanian Press & Radio Ass'n VILTIS, Inc. (Non-profit), 1272 East 71 St., Cleveland 3, Ohio.

Telephone: HEnderson 1-6344. Issued in Cleveland every Thursday. Editor: Balys Gaidžiūnas.

Entered as Second-Class matter December 6th, 1915, at Cleveland under the act of March 3, 1879.

Subscription per year in advance: in the United States — \$5.00 in Canada — \$5.50, elsewhere — \$6.50. Single copy — 10 cents.

Lietuviškas savaitraštis, leidžiamas VILTIES, Amerikos Lietuvių Spaudos ir Radijo D-jos (Inkorp. ne pelnui), 1272 East 71 St., Cleveland 3, Ohio.

Telefonas: HEnderson 1-6344. Išeina Clevelande kas ketvirtadienį. Redaktorius: Balys Gaidžiūnas. Įregistruota kaip antros klasės siunta 1915 m. gruodžio 6 d., Clevelande pagal 1879 m. kovo 2 d. įstatymą.

Prenumerata metams iš anksto: Jungt. Amerikos Valstybėse \$5.00, Kanadoje — \$5.50, kitur — \$6.50.

Atsk. Nr. kaina 10 centų.

Šia savaitę...

Balys Gaidžiūnas

Ateinanti savaitė — didelis įvykis mūsų tautiniam gyvenime. Iš įvairių Amerikos vietų į Washingtoną susirinks lietuviai Lietuvos laisvės reikalais. Jie susirinks vykdydami iš Lietuvos išsi-
neštą testamentą, kad tėvynės laisvės reikalai yra didžioji ir šventoji pareiga.

Washingtono susirinks vyresnieji, daug gyvenimo kryželių palenkę, visokių dienų matę. Bet susirinks ir mūsų jaunimas, ryžto ir ateities gyvenimo vadovai, mūsų tikėjimas ir viltis, kad tautinis darbas bus tęsiamas, o laisvės kova laimėta.

Washingtono susirinks ir mūsų tautinio dvasinio turto reprezentantai — čiuurlioniečiai, tautinės dailės mylėtojai su savo eksponatais. Tais turtais bus proga pasidžiaugti mums patiems, bet svarbiausia, būsim išdidūs galėdami juos parodyti svetimiesiems ir juos įtikinti, kad didžioji skriauda turi būti atitaisyta, nes laisvas gyvenimas mums, senai Europos tautai ir valstybei, priklauso.

Lietuvos laisvės reikalai daug šimtų lietuvių birželio mėn. 16-17 dienomis ves didžiosios Amerikos keliais į Washingtoną. Ves lietuvai laisvės siekiant. Ves išsineštą testamentą vykdant tarnauti tėvynei. Ir garbė visiems, rengėjams ir dalyviams, kad tokius darbus galime atlikti.

Prieš mane guli laiškas, rašytas iš anapus geležinės uždangos. Jį persiuntė bičiulis ir New Yorko.

To laiško rašytojas, šviesus lietuvis ir dabartinėmis sunkiomis susisiekimo sąlygomis painformuotas kas dedasi Vakaruose. Jis labai jautriai atsiliepia į esančius lietuvių nesutarimus. Laiške rašo:

"Ivairūs politiniai klausimai, kaip audringi vaikų ir griauštinio slautėjimai mūyse kelia nerimą, sukrečia mūsų sielą, nes Jūs išskiams užjūryje trūksta tautinės dvasios, bičiuliško nuosirdumo, valstybinio ryšto, o įsigali taip vadinamo pasenusio demokratizmo dvasia, kuri labai nenoriai lenkiasi ir pagrindiniams išlaisvinimo dėsniams. Suprantama, kad mūsų vergų galvose — kitokia. Pas mus nėra susiskaldymo ir grupių. Mes ieškome viso to, kas mus jungia. Na, mes čia gyvendami esame farsai kitos rūšies žmonės, tačiau tebeturime vien tautiniais idealais persunktą dvasią, kurios niekas nepakeitė ir nepakeis. Mes viską pakeitėm: išvaizdą, pilietybę, specialybę, bet dvasia liko ta pati. Mes gyvename tokį gyvenimą, kuriam nevieningumas neįmanomas. Ir šio "gerojo" gyvenimo neužmiršime, kol būsimė gyvųjų tarpe".

Laiškas komentarų nereikalingas, tik labai reikalinga, kad visokių pažiūrų lietuviai į tuos žodžius nuosirdžiau įsigilintų. Gal tada būtų mažiau visokių "vienybės" vardu skelbiama parei-

kimų, kurie labai stropiai tą vienybę ardo.

Clevelande mirė aušrininkas, didelis lietuvių veikėjas, medicinos profesorius, paskutiniu metu senatvės prislėgtas ir prieglaudoje gyvenęs Dr. Juozas Bagdonas. Mirė praėjusį penktadienį, gi šeštadienį jis jau buvo palaidotas. Palaidotas beveik patiant Clevelando lietuviams nežinant ir negalint tam dideliame žmogui atiduoti prideramą pagarbą.

O gaila, prof. J. Bagdonas turėjo būti palaidotas didelėm iškilmėm, nes tikrai to nusipelnęs buvo savo darbais ir tautine veikla.

CHICAGOS GYDYTOJAI

Tel. ofiso PROspect 8-1717
Rezidencijos REpublic 7-7868

Dr. S. Biežis

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 West 63 St.
VAL.: 1-3 popiet ir 7-8 v. vak.
Trečiad. ir sekmad. ofisas uždarytas.
Šeštad. tik nuo 1-3 val. popiet.
Rezid. 3241 W. 66th PLACE

Tel. oficio EVERglade 4-7376
Tel. buto GRaceland 2-9203

Dr. Juozas Bartkus

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Norvest Medical Center
2336 West Chicago Ave
Chicago 22, Ill.
VAL.: 1-3:30, 6-8:30 p. p. pirmad.,
antrad., ketvirtad., penktad.,
Tik susitarus trečiadieniais.
11-2 p. p. šeštadieniais.

GARANTUOTI SIUNTINIAI!

Lietuvoje ir į Pabaltijo kraštus, Ukrainon, Lenkijon, Rusijon greičiausiai ir pigiausiai siunčia siuntinius ši firma

J. Kamienski JANIQUE TRADING CO.

1029 Fairfield Ave. (netoli W. 11 St.)
Cleveland 13, Ohio Telef.: CHerry 1-5547

Centrinė firma yra Toronte, Ont.
835 Queen Street West, Toronto, Ont.
ir skyriai didesniuose miestuose, Kanadoje ir Amerikoje.
Išsiuntimo skyrius yra ir Clevelande.

Klijentų patogumui skyriai atidaryti:
1162 Broadway Ave., Buffalo 12, N. Y.
Telef.: FI 1272

2314 W. Chicago Ave., Chicago 22, Ill.
Telef.: BRunswick 8-6780

Visus mokesčius ir visas išlaidas apmoka čie vietoje, tat gavėjai krašte jau nieko nemoka.
Už naujas medžiagas imama tikslai 50% vertės.
Visas siunčiamas prekes galima pasirinkti įstaigoje, kuri atidara šiekvieną dieną nuo 12 val. p. p. iki 8 val. vakaro.

JUOKTIS SVEIKA!

Linksmos saulėtos nuotaikos įgys skaitydamos humoro ir savikritikos žurnalą

PELĖDA

Išeina kovo, birželio, rugsėjo ir gruodžio mėn.
Rašykite šiandien: PELEDA, 231 Wallace Ave., S., Welland, Ont., Canada.

Prenumerata metams \$1.00 į visus pasaulio kraštus.
Atskiras numeris 30 cent.

KAS ir KUR

• Lietuvos Diplomatos Šefas S. Lozoraitis kartu su Lietuvos Ministeriu Washingtono P. Žadeikiu š. m. birželio 6 d. lankėsi Valstybės Departamente.

Būdamas Washingtono Diplomatos Šefas aptarė su Lietuvos Ministeriu eilę aktualių klausimų. Šie pasitarimai bus tęsiami artimiausioj ateity.

Iš Washingtono S. Lozoraitis išvažiavo į Clevelandą birželio 9 d. Birželio 10 d. naktį iš Clevelando išvažiavo į New Yorką.

• Dr. S. Biežis, Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos Pirmininkas, 1956 m. birželio mėn. 13 dieną (trečiadienį) vyks į Washingtoną ir tą pačią dieną su saskrydžio administracija, kuri bus Statler Hotel patalpose, vadovaus saskrydžiui.

• JAV lietuvių skautų reprezentacinis vienetas, susidedas iš 120 skautų, vadovaujamas skt. Banevičiaus, įsiregistruavo į saskrydžio dalyvius.

• Lietuvių organizuotos visuomenės iniciatyva Lietuvos Diplomatos Šefas min. Stasys Lozoraitis Chicagos lietuvių visuomenei birželio mėn. 23 dieną 7 val. vak. Maria High School salėje darys pranešimą apie Lietuvos bylą ir vadavimo perspektyvas. Programoje — Lietuvos Konsulo Dr. P. Daužvardžio įvadinis žodis, min. St. Lozoraičio pranešimas ir trumpa meninė programa. Įėjimas nemokamas ir aukų nebus renkama.

Ponui min. S. Lozoraičiui ir Pnoiai priimti birželio mėn. 22 dieną Bismark Hotel, 171 W. Randolph St., rengiamas banketas. Lietuvių visuomenė kviečiama dalyvauti. Informacijų ir re-

DOAN WINDOW
SHADE & VENETIAN
BLIND MFG. CO.
MANUFACTURING
AUKSČIAUSIOS RŪŠIES
LANGŲ APDENGIMAI IR
VENETIAN BLINDS
TAUPANCIOM KAINOM.

NEMOKAMAS APSKAIČIAVIMAS MIELAI ATLIEKAMAS
10% nuolaidos su šiuo skelbimu

1187 EAST 105th ST.
RA 1-4123

gistracijos reikalu kreiptis: A. Siliūnas, PROspect 8-0149, A. Kalvaitis, PROspect 6-8425, E. Bartkus, GRaceland 2-9203.

• Dainų šventės dirigentais, kaip naujai nustatyta, bus: Vladas Baltrušaitis, Chicago, Ill., Bronius Budriūnas, Los Angeles, Calif., Alfonsas Mikulskis, Cleveland, Ohio; Stepas Sodeika, Chicago, Ill., Alice Stephens, Chicago, Ill., Kazys Steponavičius, Chicago, Ill., Juozas Žilevičius, Elizabeth, N. J.

DETROIT

VISI DALYVAUKIM

Sukanka penkiolika metų nuo didžiojo mūsų tautos naikinimo — bolševikinių trėmimų pradžios.

Detroit, šių liūdny sukaktuvių minėjimas ruošiamas birželio mėn. 16 d. (šeštadienį), 7 val. vakare, Tarptautinio Instituto rūmuose, 11 Kirby Ave. Kalbės kongresmanas Machrowicz. Yra pakviestas Michigano gubernatorius G. M. Williams ir Detroito miesto burmistras Albert E. Cobo.

Mums būtų didelė gėda, jeigu atvykę Amerikos valdžios atstovai atrastų pustūštę salę. Tai būtų nesirūpinimas mūsų tautos genocido reikalu. Tik skaitlingu dalyvavimu minėjime, išreikšime protestą, prieš mūsų tautos okupaciją ir prieš jos gyventojų trėmimus į Sibirą.

Naujas Anotominės
Patologijos Daktaras
JONAS VALAITIS

Jaunas ir gabus medicinos mokslų daktaras JONAS VALAITIS 1956 m. balandžio mėnesyje išlaikė Anotominės Patologijos specialybės egzaminus Bostone, prie Harvard Medical School. Šios specialybės egzaminus reikla išlaikyti prie "American Board of Pathology" egzaminų komisijos, kuri sudaroma kasmet kitoje vietoje, kur vyksta specialistų suvažiavimas. Šita specialybės teisė galioja visose J. A. Valstybių teritorijose. Malonu pastebėti, kad šiame krašte bus, rodos, pirmas lietuvis gydytojas iš naujųjų ateivių, įsigijęs minimą specialybę. Šiuo metu Dr. J. VALAITIS dirba kaip patologas Čikagos Veteranų ligoninėje ir yra pakviestas į valstybinį Illinois Universiteto Patologijos skyrių mokslo ir mokymo darbui. Dr. J. VALAITIS yra gimęs 1922 m. spalio mėn. 25 d. Marijampolėje. Jo tėveliai pedagogai, tuo metu mokytojų Marijampolės Realinėje Gimnazijoje, o 1925 m. persikėlė į Klaipėdą.

Galvojate apie...

PAVASARINĖ VALYMA?

ATSIMINKITE

HANNA'S

PAEMIMO IR GRAŽINIMO
PATARNAVIMAS

NAUJAS, MODERNUS

JET-PRESSURE CLEANING

Nenaudoja šepčių

Jet valymas yra daug geresnis, negu šepčių valymas.

- Patyres valymas daromas namie ar ofise
- Siuvinimas, taisymas, pertaisymas ir įdėjimas

VISAD IŠEINA ŠVARUS IŠ...

The HANNA RUG and
FURNITURE CLEANING Co.

Narys The National Rug Cleaning Institute

7606 CARNEGIE AVE.

EX 1-3663

Jiems bus rezervuotos vietos viešbutyje.

5. Chorų sąrašai, kuriems yra būtina parūpinti nakvynę, turi būti siunčiami Komitetui šiuo adresu: Dainų šventės Komitetas, 2523 W. 69 St., Chicago, Ill.

6. Kadangi prieš pačią Dainų šventę Chicagoje vyksta Kultūros Kongresas, tai ta pati komisija rūpinsis ir į šį Kongresą atvykstančiais kultūrininkais, jei jie bus reikalingi nakvynės. Kreiptis aukščiau nurodytu adresu.

7. Chicagoje gyvenę lietuviai yra prašomi paskambinti telefonu PROspect 8-5952, arba užteiti į 2523 W. 69 St., ir pranešti kiek kas galės priimti nakvynės žmonių. Kadangi šis didysis įvykis

vyksta Chicagoje, tai chieagiečiai turi bent tuo prisidėti prie bendrojo lietuviškojo reikalo.

Visi chorai nevēluokime ir skubiai praneškime Komissijai reikalingą nakvynių skaičių.

Visi ruoškimės dalyvauti šioje pirmoje Kanados ir JAV lietuvių Dainų šventėje.

JAV ir Kanados Lietuvių
Dainų šventės Komitetas

Isidėmėk

DIRVOS

adresa —

1272 East 71 St.

Cleveland 3, Ohio

GREETINGS and BEST WISHES

From

MAYOR ANTHONY J. CELEBREZZE

AND

Ralph S. Locher, Law Director
George Vine, Acting Finance Director
Emil J. Crown, Utilities Director
William J. Rogers, Port Control Director
Louis L. Drasler, Service Director
Bell Greve, Welfare Director
John N. McCormick, Safety Director
John J. Locuoco, Properties Director

GREETINGS and BEST WISHES

To Our Friends and Patrons

ARTHUR L. HALL
REALTY COMPANY

12015 KINSMAN ROAD

SK 1-7378

Best Wishes to Our Friends and Patrons

SULLIVAN BROTHERS

PLUMBING AND HEATING
ELECTRICAL SEWER CLEANING

14002 Glenside

UL 1-4466

GREETINGS and BEST WISHES

To Our Friends and Patrons
For a Pleasant Holiday

FORMAL CLEANERS

104 East 79th Street

HE 1-3050

GREETINGS and BEST WISHES

To Our Friends and Patrons

J. & E. FABRICATING CO.

CUSTOM BUILT FORMICA SINK TOPS and BAR TOPS

7912 Carnegie Ave.

SW 1-2711

Greetings and Best Wishes To Our Friends and Patrons

SCOTT
5c AND 10c STORE
7036 Superior Avenue

LENKŲ-LIETUVIŲ SANTYKIŲ REIKALŲ

- Už jūsų ir mūsų laisvę -

EDVARDAS KARNĖNAS

I. Lenkų santykiai su lietuviais praityje ir dabartyje neranda kito palyginimo tautų santykiuose. Bendri pavojai iš vakarų ir rytų buvo padarę juos kovos draugais viduriniais amžiais. Vietoje darnaus bendradarbiavimo abipusės pagarbos dvasioje kovojant prieš anais amžiais kylančius agresingus kaimynus (vokiečius ir rusus), stiprinant Lenkijos ir Lietuvos valstybių karinį, politinį, ekonominį ir kultūrinį pajėgumą Europai labai reikšmingą geopolitinę erdvę, kada Europai galėjo dominuoti Varsuva ir Vilnius, — lenkai greitai pradėjo vesti klaidingą kovos draugo politiką, kas privedė prie Lenkijos ir Lietuvos padalinimų ir šių dienų mizerijos Europoje.

Buvusią kovos draugystę tarp lenkų ir lietuvių galima būtų palyginti ne bent tik su Sovietų Sąjungos kovos draugyste su Vakarais prieš triašės sudarymą. Kai antrieji sutartinai siekė nugalėti priešą ir gražinti taiką pasaulyje, tai pirmieji klaidingai siekė savo planų įgyvendinimo — kodaugusia išgauti paramos, giliausiai pasistūmėti į vakarus ir rytus, kad vėliau galėtų dominuoti pasauliui. Ar ne panašiai elgėsi lenkai anais amžiais, kai Lietuva buvo didelė valstybė, bet atsidūrė pavojuje pašonėje iškilus Maskvai? Vietoje nuosirdžių padėti lietuviams, lenkai vamyriškai pyne vorantinklį, rišo lietuvių įvairiomis privilegijomis, unijinėmis sutartimis, dėjo visas pastangas ne tik sukludinti Lietuvai karaliai tapti, bet dar net siekė Lietuvos Didžiąją Kunigaikštiją Lenkijos provincija paversti.

Tai buvo gana senai, abi pusės daug nukentėjo ir dar kenčia, ir vieni ir kiti turėjo pasimokyti iš skaudžios praities, kurios žaizdos iš naujo atsivėrė, bet esam liudininkais, kai antroji pusė eina senais klaidingais keliais ir kartoją savo seną lietuvių atžvilgiu politiką, iš kurios, ji tariasi, daug naudos turinti.

Tuo metu, kai aplinkui kitos seniau dominavusios tautos pripažino savo kaimynams savistovumą (pav.: švedai norvegams, suomiams ir danams, anglai airiams ir k.), lenkai, pasipuošę spalvingomis lietuvių plunksnomis (Jogailėnų karaliai, gen. T. Kosciūška, Adomu Mickevičium, maršalu J. Pilsudskiu ir k.), ir toliau ignoroja lietuvių tautos teisę pačiai spręsti savo likimą, visokiais būdais kliudo Lietuvai atsikurti bent etnografinėse lietuvių žemėse, reiškiant liguisti pretenziją į Lietuvos sostinę Vilnių ir lietuvišką Vilniją, nežiūrind, kad patiems lenkams toks elgesys su lietuvišiais yra pražūtingas, ką patvirtino Lenkijos tragedija 1939 m.

Kuo lenkai yra geresni už vokiečius nacius ar sovietus? Štai jie džiaugiasi Oderio-Neisės siena vakaruose, bet tuo pačiu metu svajoja apie Lietuvos sostinę Vilnių ir Vakarų Ukrainos sostinę Lviu. Kur gi rasti kitą tokią "ekspansingą" tautą demokratiname pasaulyje? Tai lyg tas pasakėčios šuo su geru kepsniu, bėgantis lieptu ir puolantis į upę savo šešėlyje pamatęs "kitą šunį" su kepsniu dantyse...

II.

Polemikoj su lenkais reikia skirti Vilnių kaip didmiestį nuo Vilniaus krašto kaip provincijos. Galima kalbėti apie keletą metų buvusį aplenktą Vilnių, bet negalima kalbėti apie buvusią aplenktą Vilniją. Didmiestis ir provincija — skirtingi objektai, skirtingos sąlygos ir įtakos. Didmiestiui nutautinti ar atitautinti užtenka vieno dešimtmečio,

ypač prie šių laikų kultūrinio sąlygų. Kas kita su kaimu.

Lenkų tariamos pretenzijos į Vilnių yra lygios Izraelio pretenzijoms į Vilnių kaip į antrąją Jeruzalę, kur šimtmečiais gyveno netoli 100.000 žydų. Panašių pretenzijų į Vilnių galėtų turėti ir Italija, nes gi daugumas gražiausių architektūrinių pastatų (bažnyčių ir rūmų) yra italų meisterių ir dailininkų darbo (žymiausi jų Peretti ir Righi).

Ar daug turto ir dailės lenkai davė Vilniui? Vilniaus išstatymą ir išpuosimą finansavo Lietuvos žmonės, Lietuvos didikai, lietuviai. Ar gi Radvilai, Katkai, Pacai buvo nelietuviai? Jau nekalbant apie Gediminą, Algirdą, Vytautą Didįjį ir k. Lietuviai nekalti, kad lenkai svajingai myli Vilnių kaip tas jaunikaitis myli gražuolę ir nori ją vesti per prievartą. Lietuviai nekalti, kad lenkai labiau myli Aušros Vartų Dievo Motiną (Matka Boska Ostabramska), negu savo Matka Boska Czestachowska (Madona Czarna). Lietuviai nekalti, kad sulenkėjęs Lietuvos dvarininkas J. Pilsudskis "taip karštai mylėjo" Vilnių, jog net savo širdį palaidojo Rasų kapų užtvoryje.

Pagaliau patys lenkai gerai žino, kad Vilnius, jeigu kalbėti apie jį kaip apie buvusį aplenktą, yra tik buvusi "lenkiška sala" lietuvių žemėje, kadangi Vilnių su Lenkija neįjungia jokia geografinė lenkiška juosta per Gardiną (žiūr. jubilėjinį lenkų almanachą "Wilno i ziemia wilenska", 1932 m.). Po 1945 m. visi lenkai iš Vilniaus repatriavo į Lenkiją ir apgyvendinti buv. vokiečių žemėje (Pamariuose, Mozūrijoj ir Silezijoje), iš kur vokiečiai buvo išvaryti. Ar gi lenkai galvoja juos gražinti atgal į Vilnių, jų vieton vėl vokiečius susigrąžinus?...

III.

Dar keistesnės yra lenkų pretenzijos į Vilniaus kraštą — į švenčionių, Ašmenos, Lydos, Trakų, Vilniaus ir kitus apskrčius. Ten gi nėra didmiestčių. Yra tik miestai, miesteliai, bažnytkaimiai, kaimai ir dvarai.

Iš kur gi ten priviso lenkų? Jeigu skaityti lenkais vietos gyventojus, mokančius susikalbėti lenkiškai arba sugudėjusius lietuvių katalikus, kurie buvo priversti bažnyčiose klausyti lenkiškų pamokslų, o namies vartoją ir vartoja gudų ("tuteišų") kalbą, jeigu visi katalikai turi būti skaitomis lenkais, tai gal ir pats Šv. Tėvas yra lenkas? Anglai primetė airiams ir visai šiaurinei Amerikai anglų kalbą — tai ar jie anglai?

Jeigu 30-40 km. spinduliu Vilnius, kaip kultūros centras, švietė tokia šviesa, kokią jis kada turėjo, tai jo spinduliai mažai tepasiskverbė toliau. Ryškūs pavyzdžiai yra toliau į šiaurčius nuo Vilniaus nutolęs švenčionių lietuviškiausias apskritis iki Breslaujos ir Pastovio, į pietus giliai nusitęsęs didelis lietuviškas pusiasalis tarp Vilniaus ir Gardino su lietuviškais vietovardžiais iki už Lydos, kaip ir atokiau į rytus gulinti nemaža lietuviška Gervėčių ir Varnėnų eila iki žodiško.

Pačioj Vilniaus 30-40 km. apylinkėj gyventojai kalbų atžvilgiu sudaro mišinį su vyraujančia lietuvių kalba ir vakarus ir su vyraujančia gudų kalba į rytus, bet vietovardžiai ir žmonių pavardės skamba lietuviškiausiai: Varkiai, Gulbėnai, Paneriai, Kirčiai, Lentvaris, Naujoji Vilnia, Trakai, Rudamina, Medininkai, Riešė, Paberžė, Maišiogala, Buivydžiai, Pabradė, Valkininkai, Šalčininkai, Mickūnai ir t.t. Ar gi Giedroje z Gulbėnow (Gied-

raitis iš Gulbėnų) yra lenkams lenkiškumo argumentas?

Iki I pasaulinio karo (1914 m.) Vilniaus krašto kaimuose žmonės gyveno ramiai, lyg ir apsipratę su carinės Rusijos valdžia, rūpinamies tik savo kasdienine duona. Nekalbant apie lietuviškas šritis, apgudėjusiose apylinkėse žmonės namuose kalbėjo gudiskai, bažnyčiose klausydami lotyniškų ir lenkiškų pamaldų, vaikus tikybai paruošdami iš lenkiškų elementorių, leisdami juos į rusiškas pradžios mokyklas, prekiaudami su gausiais žydais miesteliuose, turėdami reikalų su rusų pareigūnais, su sulenkėjusiais dvarininkais. Katalikų kunigai buvo skiriami iš Vilniaus kapitulios, lenkiškoj seminarijoj išauklėti. Jų tarpe buvo ir lietuvių kilmės, ką žmonės gerai žinojo.

Apsoliučioj daugumoj katalikiškame krašte (tikrieji gudai toliau į rytus daugumoj yra stačiatikiai) cerkvių iš seniau kaip ir nebuvo. Tik po 1831 m. ir 1863 m. sukilimų rusų valdžia, bausdama katalikišką kraštą, daug kur vienintėles katalikų bažnyčias pavertė cerkvėmis savo "čionaininkams" aptarnauti. Pav.: mano tėviškės Vysniavo (arti Svyrių) sena mūrinė katalikų bažnyčia buvo paversta cerkve po 1863 m. sukilimo, kada klebonas su švenčiausiuoju buvo išėjęs į Bondos mišką (prie Smolty ežero) pas sukilėlius. Nuo tada iki 1912 m. Vyšniavo parapija neturėjo savo bažnyčios, naudodamasi už 12 varstų esančia žodiškio bažnyčia (ant dešiniojo Neries aukštupio kranto, kur buvau pakrikštytas). Po karo, sugedus Vyšniavo naujai medinei bažnyčiai ir nelikus stačiatikių, buvusiai cerkvei vėl grąžintas senas katalikų bažnyčios titulas. Gi sentikių iš senų laikų buvo kur-ne-kur. Nežiūrint, kad Svyrių — Smurgainių ruožas guli arti Senosios Vilnios ir Molodecino, maždaug pusiaukelėj tarp Vilniaus ir Minsko, atrodo, ne vien priklausomumas Vilniaus gubernijai ir švenčionių apskričiai (tada buvo dideli apskričiai), kalbamo ruožo gyventojai visais atžvilgiais gravitavo į švenčionis ir į Vilnių. Atsimenu, visus "tuteišus" labai traukė Aušros Vartai ir Kalvarijos prie Vilniaus, kur jie bent kartą metuose lankydavosi, kaip muzulmonai lanko savo Meką ir Mediną Arabiją. Kalbamame ruožo veikė Liet. Šv. Kazimiero Dr. skyriai buvo uždaryti 1923 metais.

(B. d.)

Daug daugiau ten iš kur šie atėjo!

TIKTAI SERVEL GASO ŠALDYTUVAS

padaro ir duoda ledo gabalus... automatiškai!

Imkit po vieną ledo gabalą ar visą kibirą dėl baltaus. Servel Gazo šaldytuvus automatiškai sušaldo ledo gabalus... sudeja į krepšį... sustoja kada krepšys yra pilnas... pripildo krepšį, kada jis nusenka. Nereikia rūpintis pripildyti... ar išlieti. Daugiau negu ledo padavėjas, jūs gaunate šaldymą ir automatiškai atšaldymą šaldytuvą irgi! Žiūrėkite —

- Atskiras freezer
- Roll-out lentynos
- Tilt-out egg trays
- Vaisių skyrius
- Snack drawer
- serving tray
- Automatiškas defrosteris
- In-a-Door storage
- Sviesto skyrius
- Daržovių skyrius
- Trip saver rankenos
- Gražios porcelani vidaus spalvos

Tiktai Servel, gaso šaldytuvus yra be bėdų!

Pilna 10 metų garantija.

Ilgesnė, negu jokio kito šaldytuvo.

Tylus — jokių judamų dalių.

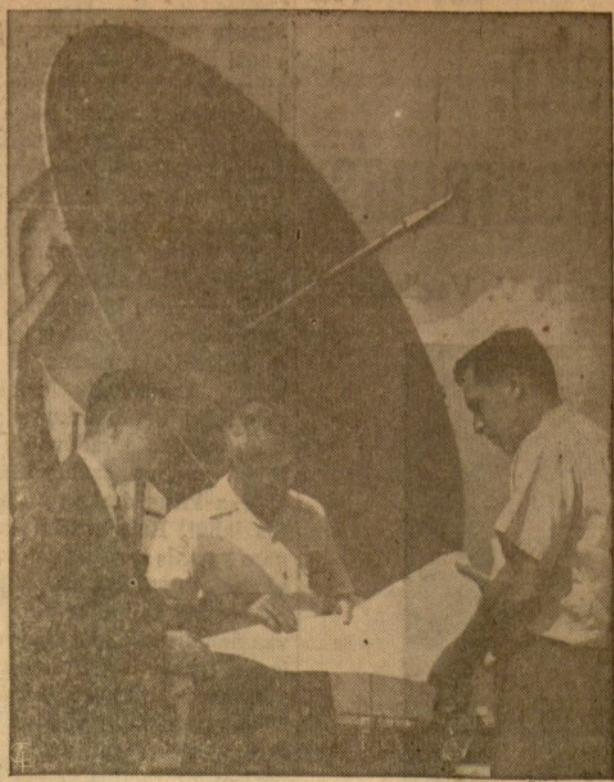
Niekas nesudils ar kels triukšmo.

Pamatykite Servel — moderniausia,

automatinį šaldytuvą, kurį jūs galite gauti —

pas jūsų arčiausią Gazo reikmenų prekybininką

THE EAST OHIO GAS COMPANY

Trys astronomai, kurie moderniais prietaisais tyrinėja Venerą, tikina, kad ten esanti 220 laipsnių temperatūra. Jie darbiu naudoja 50 pėdų ilgio teleskopą.

SKAUTAI

PAKELIUI Į WASHINGTONO SĄSKRYDĮ

(sk.) Paskutinėmis žiniomis lietuvių saskrydin Washingtono žada atvykti per 100 skautų-čių iš JAV platybių (nuo Elizabeth, N. J. iki Los Angeles, Calif.). Skautams-tėms nakvynės patalpos yra gautos HARNETT HALL, 1426 21st Street, N. W. telef.: HU 3-5432. Mokestis — \$2 parai, ten pat ir pigus maistas. Pageidautina, kad visi ten apstotų. Uniformuoti skautaitės dalyvauja saskrydžio atidaryme birž. 16, 11 val. Arlingtono kapinėse ir Lietuvos pasiuntinybėje, kur bus fotografuojamasi.

Iki pasimatymo Washingtono birž. 16-17 dienomis!

PR. RAKO DOVANA SKAUTAMS SUKELĖ GRANDININĘ AUKŲ REAKCIJĄ

(sk.) Birž. 2 d. Chicago lietuviams skautams-tėms buvo reikšminga diena, nes tądien Chicago vaistininkas p. Pranas Rakas perdavė skautų vadovybei savo monai lanko savo Meką ir Mediną Arabiją. Kalbamame ruožo veikė Liet. Šv. Kazimiero Dr. skyriai buvo uždaryti 1923 metais.

(B. d.)

stengti pasiekti šią stovyklą.

Perdavimo išlaidoms buvo Hollywoodo svetainėje, dalyvaujant pusimčiui skautų-čių vadovų bei sk. tėvų-rėmėjų.

SKAUTŲ SPORTO SVENTĖ WORCESTERIJE

(sk.) Worcesterio skautai ir skautės birželio 30 — liepos 1 dienomis Worcesteriye rengia skautų-čių sporto šventę. Atlanto pakraščio skautiškas jaunimas kviečiamas skaitlingai dalyvauti šioje šventėje.

DARBŠČIOSIOS SKAUČIŲ VADOVĖS

(sk.) Iš LSS Tarybos Pirmios gautomis žiniomis š. m. gegužės pradžioje Seserijos vadovės pakeltos į šiuos vyresn. laipsnius: chigaiškės — sktn. M. Budrienė ir St. Gudauskienė pakeltos į vyresniosios skautininkės lps., o vyr. sktn. Ap. Naujojkaitienė, Los Angeles, tapo pakelta paskautininke. Ordinu UŽ NUOPELNU apdovanojamos:

psktn. Ž. Buknytė Detroito ir psktn. D. Pulkauninkaitė, Los Angeles. Vokietijos rajone TE-VYNĖS DUKROS ženklų apdovanotos — D. Jakštaitė, R. Laukaitytė ir A. Rūgieniūtė ir VĖ-LIAVOS ženklų — V. Kaminskaitė.

AKADEMINIS RAJONAS SKAUTŲ SĄJUNGOJE

(sk.) LSS Tarybos Pirmios 52-ju nutarimu Akademini Skautų Sąjūdis prilyginamas Liet. Skautų S-gos rajonui, kuris apima akademinius skautų vienetus neteritoriniu pagrindu. ASS pirmininkas prilyginamas rajono vadui ir tuo pačiu iš pareigos įeina S-gos Tarybon.

ISTIKUS GAISRO NELAIMEI

Kada jūsų namai arba rankadai tampa sunaikinti arba sugadinti ugnies, kreipkitės į P. J. KERSIS, dėl apkaivimo, ko visada reikalauja apdraudos kompanijos pirm, ne-gu išmoka už nuostolius.

P. J. KERSIS

628 Engeneer Bldg.

Telef.: MAin 1-1773.

Rezidencija: PENINSULA 2521

TUOJ ISIGYKIT ŠIAS KNYGAS!

Anglų kalbos skaitymas	2.00	Milžino paunksmė	2.50
V. Minkūnas		Balys Sruoga	
Anoj pusėj ežero	1.50	Mėnuo vad. medaus	2.50
P. Andriūšis		N. Mazalaitė	
Aukso kirvis	2.50	Naktys Katalikiuose	2.00
Juozas Svaistas		L. Dovydėnas	
Apie laiką ir žmones	2.50	Orą pro nobis	4.00
J. Aistis		J. Gliuda	
Audra Žemaičiuose	2.20	Orfėjaus medis	3.00
VI. Andriukaitis		A. Nyka-Niliūnas	
Atlaidų pavėsy	4.00	Pažemintieji ir nuskriaustieji	2.50
P. Abelkis		F. M. Dostojevskis	
Aukso ruduo	1.25	Po Tėvynės dangum	2.00
M. Vaitkus		Žodžiai vytės Nemunėlio.	
Būdas Senovės Lietuvių...	4.00	Paveikslai V. Augustino	
Sim. Daukantas		Pragaro pošvaistės	3.50
Būkite sveiki	2.00	V. Alantas	
Dr. S. Biežis		Pirmas rūpestis	2.00
Baltasis Vilkas	1.00	Jurgis Jankus	
K. Binkis		Pietų vėjelis	1.00
Balutis	1.50	Vytė Nemunėlis	
J. J. Bačiūno leidinys		Paklydę paukščiai I	2.20
Buriavimas ir jūrininkystė	2.00	Jurgis Jankus	
B. Stundžia		Paklydę paukščiai II	2.00
Cezaris	2.00	Jurgis Jankus	
Mirko Jelusič		Pietų kryžiaus padangėje	4.50
Didžioji kryžkelė	2.00	Sudarė Gaučys	
B. Brazdžionis		Paskutinis Prūsų sukilėlis	2.00
Duktė	2.40	M. Springborn	
Alė Rūta		Petras Širovoka	2.75
Daiktai ir nuorikos	1.00	Juozas Svaistas	
Leonardas Žitkevičius		Po raganos kirviu	1.50
Don Kamiliaus mažasis pasaulis	2.50	Jurgis Jankus	
Guareschi		Pabučiavimas	1.50
Didžiosios atgailos	3.50	J. Grušas	
R. Spalis		Rytų pasakas	3.00
Doleris iš Pittsburgho	0.80	V. Krėvė	
Stepas Zobarskas		Raudoni batukai	1.50
Eldorado	1.50	Jurgis Savickis	
J. Svaistas		Sudie, pone Cipse	0.75
Gyvačių lizdas	2.60	James Hilton	
Francois Mauriac		Strėlė danguje	2.00
Gimdytoja	1.75	Henrikas Radauskas	
Francois Mauriac		Saulės Takas	3.50
Gabija, literatūros metraštis	6.50	Nelė Mazalaitė	
Gintariniai vartai	2.00	Šilkai ir vilkai	1.00
N. Mazalaitė		Runcė Dandierinis	
Gyvulių ūkis	1.00	Senųjų lietuviškų knygų istorija	3.00
George Orwell		V. Biržiška, kiet. virš.	2.00
Giesmė apie Gediminą	2.00	papr. virš.	
B. Sruoga ir V. Petravičius		Saulutė debesėlius	1.50
Jaunai inteligentėi	1.25	L. Žitkevičius	
V. Andriukaitytė		Sventieji akmenys	2.00
Kryžkelės	3.50	Sventoji Lietuva	3.00
A. Vienuolis		Jurgis Savickis	
Kaimynai	2.50	Teresė Neumanaitė	3.00
J. Paukštelis		J. Burkus	
Kaip jie mus sušaudė	1.80	Tipelis	3.00
J. Petraitis		Pulgis Andriūšis (iršta)	4.00
Kuprelis	2.00	Trumpa diena	2.50
Ignas Seinius		Alė Rūta	
Keliai ir kryžkelės	2.50	Tomas Nipernadis	2.50
Putinas		August Gailit	
Kon-Tihi,	3.75	Tarp pelių ir vyrų	1.25
Thor Heyerdahl		John Steinback	
Kaimiečiai	3.00	Užgesęs sniegas	2.50
V. S. Ryymont I-II-III-IV		Aloyzas Baronas	
I ir II dalis	po 3.00	Ugnies pardavėjas	1.00
III ir IV dalis	po 3.50	Balys Rukša	
Kudirkos raštai	5.00	Uždraustas stebukas	2.60
Loreta	1.80	Stasius Būdas	
Stasius Būdas		Vanagaitis	2.00
Kregždutė I	1.50	monografija	
A. Rimkūnas		Valerijono lašai	1.00
Kiškučio vardinės	1.50	Dr. S. Aliūnas	
Stasys Dziugas		Vilnius Lietuvos gyvenime	1.50
Lietuvos plnigai	5.00	Dr. A. Šapoka	
Juozas K. Karys		Velykų pasakas	1.00
Lietuva	2.75	N. Butkienė	
A. Bendorius		Vyturėliai Laukuose	0.75
Laiškai žmonėms	2.00	Vikt. Šimaitis	
G. Papini		Trylika nelaimių	1.25
Moters širdis	2.60	R. Spalis	
Guy de Maupassant		Vaikų knygelė	1.80
Lyrikos kraitis		M. Valančius	
Medžio raiziniai	5.00	Varpai skamba	2.50
Ign. Končius		Stasius Būdas	
Mikuckis	2.50	Žemaičių krikštas	2.50
		P. Abelkis	
		Žemaitis nepražus	3.00
		Balys Sruoga	

Visos knygos siunčiamos paštu. Užsakant pinigų siųskite: DIRVA, 1272 East 71 St., Cleveland 3, Ohio

O kaip su Dainų švente?

DR. J. PAPLENAS

Šią vasarą turime du svarbius kultūrinius politinius įvykius: saskrydį Washingtone ir dainų šventę su kultūros kongresu Chicagoje. Nepriklausomos Lietuvos sąlygomis, gyvenant namie, tai būtų kultūriniai įvykiai. Dabarties sąlygomis šie pasireiškimai šalia kultūrinio savo pobūdžio turi ir politinį tikslą. Tikslą, įsilyjejančią į pozityviųjų Lietuvos laisvinimo pastangų srovę. Šis politinis aspektas nėra specifinis kuriai nors vienai partijai ar jų koalicijai. Jis yra būdingas visai mūsų tautai, arba bent jau milžiniškai tai jos daugumai, kuri siekia atgaivinti Lietuvos nepriklausomybę.

Paprastai džiaugiamės netgi kiekviena paskiro mūsų tautiečio iniciatyva ir kiekviena jo pastanga patarnauti Lietuvos laisvės idealui. Laiškai įtakingiesiems, asmeniniams kontaktai, renginiai svetimoje spaudoje ir t.t. — visa tai, jei tik tarnauja gyvybinei mūsų tautos aspiracijai, yra vertingas pasireiškimas. Nebūtume logiški, jei tai pačiai mūsų tautos aspiracijai tarnaujanti pasireiškima, organizuojama ne vieno žmogaus, o daugelio žmonių būrio, jų organizacijos, smerktume. Iš kitos pusės, nebūtume teisingi, jei sakytume nematą žmonių, — jų tarpe daugiau ar mažiau įtakingų, ar bent pretenduojančių į tokį, — kurie piestu stoja prieš organizuotą geros valios pastangą patarnauti Lietuvos laisvės bylai. Kodėl? Ar todėl, kad ši pastanga siekia daugiariopai svaresnių rezultatų nei paskiro žmogaus teigiamas žygis? O gal tik dėl to, kad toje akcijoje "nėra manęs ar mano partijos"? Nors ir nemalonu, bet teigia-

mai turime atsakyti kaip tik į antrą klausimą. Dvieju Chicago dienraščių vadovaujama kampanija prieš vieną didžiųjų šios vasaros pasireiškimų, — prieš Washingtono saskrydį, — yra partinės savimeilės, o gal greičiau partinės neapykantos vaisius. Itin nesveika visai — dabarties ir ateities — mūsų laisvinimo akcijai yra ta aplinkybė, kad negatyviosios propagandos priešakyje stovi du ALTo vykd. komiteto nariai. Vadovaujantieji nariai tos institucijos, iš kurios turėtume pagrindo laukti vienijimo cemento, o ne deguto, moralinės ir medžiaginės paramos, bet ne žyvro į stebules.

Antras didysis šios vasaros pasireiškimas — dainų šventė ir kultūros kongresas — dar, aciu Dievui, nesusilaukė DN ašies pasmerkimo, nors ir apie šio užsimojimo kiek konkretnesnę rėmimą iš monopolininkų stovyklos neteko girdėti.

O kokia mūsų — "pasmerktųjų" — pozicija? Juk dainų šventė su kultūros kongresu rengia ne Amerikos Lietuvių Tautinė Sąjunga ir ne kuri kita tautinė draugija, o Amerikos Lietuvių Bendruomenė, talkininkaujama kanadiškos. Kaip tik tokia JAV lietuvių apjungimo forma, kuriai tautinė srovė (nors ir būdama už bendruomenės organizavimą) nerodė didelio entuziazmo, numatydamas tos apjungimo formos neefektingumą. Ir dar daugiau. Neteko, bent ligšiol, girdėti, kad rengėjai, kalbą visų mūsų vardu, ir į visus mus, būtų ėmęsi iniciatyvos pasinaudoti palankiu sutapimu ir pakelti šio įvykio reikšmę, — ypač politinį jo aspektą, — diplomatiškos šefo min. S. Lozoraičio dalyvavimu. O jis

kaip tik tuo metu dar būsiąs JAV-se.

Jeigu mes būtume linkę pasisavinti dviejų ALTo vadovų vertinimo metodus, — mūsų apsisprendimas Chicago šventės adresu turėtų būti neigiamas. Esame betgi nuomonės, kad kiekvieno darbo kriterijus turi būti ne to darbo ar žygio sumanytojas ar vykdytojas, bet patsai darbas ar žygis, jo tikslas ir reikšmė. O ypač jo įnašas į pačią Lietuvos laisvinimo akciją ir tos akcijos jėgų potencijos ugdymą. Šis antras momentas, numatant ilgą ir sunkų kelią į visų mūsų tikslą, yra itin svarbus. Dainų šventė ir kultūros kongresas kaip tik ir bus vienas dinamiškų akstinių tai potencijai pakelti ir daugiau jėgų ateičiai užsitikrinti.

Šie motyvai tebediktuoja mums tik vieną pasirinkimą — remti šį gražų žygi. Dalyvauti dainininkų estradoje arba klausytojų eilėse, būti kultūros kongreso dalyviais, paremti šios šventės rengimą darbu ir aukomis.

Esame tikri, daugis tautiečių, kuriems tik leis sąlygos, dalyvaus ir Washingtone ir Chicagoje. Kas negalės įsijungti į abu žygius, įsijungs bent į vieną arba jam įmanomu būdu parems pa-

Usisakykite KARI nedelsdami (metams tik \$5.00), arba prašykite vieną egzempliorių nemokamai susipažinti, rašykite: KARYS, 916 Willoughby Ave., Brooklyn 21, N. Y.

stangas, siekiančias kilnesnio tikslo nei ji pro savo akinus mato žmonės, pretenduoja į laisvosios lietuvių dalies vadus. Faktai rodo, kad tie pretendentai, archaisko partinio fanatizmo apsvaiginti, ne tik nesugeba vadovauti patrijotinei lietuvių visuomenei, bet netgi nepajėgia eiti su ja. Desperatiškai šūkaudami, jie velkasi iš paskos.

Savaniai-kūrėjai akademiniam jaunimui

Lietuvos Kariuomenės Kūrėjų Savanorių S-gos, Čikagos Skyriaus Valdyba gegužės mėnesio 29 d. posėdyje, tarp kito ko, paminėjo mūsų Akademinių Jaunimo Peticijos JAV Prezidentui iniciatorius ir vykdytojus.

Nutarime tuo reikalu pasakyti: "Džiugu ir labai miela pase-nusiems ir amžiaus bei išgyvenimų naštos prisilgtiems Lietuvos Kariuomenės 1918-1920 metų Savanoriams Kūsejams pasijusti is matyti šioje šalyje mūsų akademinių jaunimo realias ir nuosirdžias pastangas kovoje dėl mūsų kraujo ir prakaitu kovose gausiai sulaistytos Tėvų žemės laisvės ir nepriklausomybės.

Kūrėjai-Savanoriai savo šventą pareigą laiko ne tik pasirašyti Jaunimo Peticiją, adresuotą Jungtinių Amerikos Valstybių Prezidentui, bet kuris ir kiek begalėdamas stengiasi padėti ją įvykdyti.

Telaimina Aukščiausius visus Jūsų patriotinius žingsnius ir suteikia Jums, mielasai jaunime, sveikatos ir ištvermės ir ateityje nenuilstamai budėti ir veikti Tėvynės išlaisvinimo būlai galimai greičiau laimėti.

Valio mūsų akademinių jaunimas, mūsų naujieji savaniai-kūrėjai! Pasirašė, Kazimieras Šlenys, Adolfas Juodka, Konstantinas Petrauskas.

Geriausią atsilankyti dabar!

JUS RASITE

REIKALINGĄ NAUDOTĄ MAŠINĄ PAS

Pas Don McCullagh

9412 ST. CLAIR

1258 EAST 105 ST.

'55 CHEVROLET

Bel Air 2-door V-8. Powerglide, radio, heater, whitewalls, tutone.

\$1595

'55 CHEVROLET

"210" 4-door Station wagon. Powerglide, radio, heater.

\$1695

1951 BUICK

Super convertible. Radio, heater, whitewalls, Dynaflo; very clean!

\$695

'54 CHEVROLET

2-door sedan. Factory equipped. A real value!

\$895

1951 PONTIAC

4-door sedan. 8-cylinder. Hydramatic, radio, heater. Very special!

\$395

'55 CHEVROLET

2-door sedan. Completely factory equipped. See this one for only.

\$1195

1954 FORD

V-8 2-door sedan. Complete factory equipment.

\$995

1952 DODGE

4-door Meadowbrook sedan. Radio and heater. Vacation special!

\$445

1953 PLYMOUTH

"Plaza" 4-door sedan. Equipped with turn signals, heater. Good transportation.

\$445

1951 FORD

Victoria. Fordomatic, radio, heater. A real buy.

\$545

1955 FORDS

Customline 2-door. V-8's. SEVERAL TO CHOOSE FROM.

\$1445

'55 CHEVROLETS

"210" 2-door V-8's. SEVERAL TO CHOOSE FROM.

\$1445

VISOS MAŠINOS NAUJAI PATIKINTOS IR ĮKAINOTOS!

PRIEINAMAS MOKEJIMAS LIBERALUS SŪSITARIMAS

DON McCULLAGH

Clevelande smarkiausiai augantis Chevrolet pardavėjas

1258 E. 105-Superior
CE 1-7064DVI
VIETOS6412 St. Clair
GL 1-3285

PASKUTINĖS JUOZO KARUČIO DIENOS

ANTANAS TULYS

Baigiama užmiršti kartą buvusi garsi Karučių gatvelė. Baigia išmirti senoji karta, kurioje buvo daug lietuviško triukšmo. Jau retas Spring Valley lietuvis gali svečiui nurodyti kelią į Karučių gatvelę. Baigia supūti buvusios, Ketvirtųjų vardu vadintos, anglių kasyklos viršaus pastatai, kurie matėsi iš Karučių gatvelės.

Karučių gatvelė eina tuojau už geležinkelio, netoli nuo lietuvių bažnyčios. Slaura, dulkėta, po medžiagos pavožta gatvelė. Jos nameliai senį, medžiai ir vienodi. Retas kuris dažomas, kiti seniai nebežadomi, pilki, apšiurę, suaižėjusiomis sienomis. Kai kur pievelės prižiūrimos ir nupiaunamos, kitur aplink gryčias keroja piktžolės. Išmesta rėkla be dugno, arba kitoks senas baldas puva, arba purvinas skūdas užmirštas ant virvės, arba sugriuvęs automobilis pamestas prie sienos rudija.

Didieji medžiai ir tie traukiasi į praeitį. Čia kažkada numiręs klevas barsto puvančias šakas ant žemės, ten trūnija vinkšnos kelmės.

Čia gyvena vieni lietuviai, buvę angliakasiai, arba jų našlės. Retas kuris jų turi vonią namuose, beveik visi jie nežino, kaip nuvažiuoti į Čikagą. Jie turi sukūrę savo kalbą, sunarpiotą iš keliolikos lietuviškų veiksmažodžių, lenkiškų ir angliškų daiktavardžių, kuriems prisegtos lietuviškos galūnės. Akmenį vadina raku.

Arti pietinio gatvelės galo stovi viena gryčia, neseniai apkalta pilkais naujais skindeliais. Joje gyvena Karučiai. Šioji gryčia nuo šio šimtmečio pradžios iki šiandien pravaržuojama pilkais yardais. Čia nakvojo Jonas Šliūpas, Perkūnas, kunigas Mockus ir keli kiti ne taip garsūs kalbėtojai, kurie dabar puva kapuose visiški užmiršti.

Čia būdavo laikomi Lietuvos sūnų draugijos mitingai. Vietinis klebonas tada drau-

giją pravardžiavo Lietuvos sūnų draugija.

Bet, reikalui atsiradus, šiekie ir tokie užeidavo pas Juozą Karutį. Atsinešdavo laišką iš Lietuvos perskaityti, ateidavo laiško į Lietuvą parašyti, arba ieškodami vertėjo.

Per praeitą penkiasdešimt metų visoki žmonės varstė tos gryčios duris. Tik kunigas ne kartą nebuvo sustojęs prie jos durų. Buvo kalbama, kad, būk kunigas persiegnodavęs, jei jam pasitaikydavo eiti pro Karučių gryčią. Šį rytą betgi kunigas įėjo į tą gryčią. Dėl to gatvelė pagyvėjo. Į bažnyčią einančios senelės tampė viena kitos rankoves ir klausė: "Ar girdėjai?"

Į Juozo Karučio gryčią įėjo kunigas Beržaitis. Jaunas, bet vis tik šį tą girdėjęs apie Karutį. Miegamajame prie liginio, Juozo Karučio, stovėjo senelė Karutienė, gerai pagyvenus seserė Marcelė ir senelis Jonas Rašinskas, kuris dažnai pavaduoja zakrastijsoną — bažnyčioje uždega ir užgesina žvakes. Jie šį tą dar tvarkė ir kartu drąsino Juozą prideramai priimti kunigą. Marcelė tiesiai pastatė pakrypusią žvakę, kurios vienu šonu greitai varvėjo vaškas. Jie pamaldingai nusilenkė kunigui, pagarbino Dievą ir aplėdo kambarį.

Kunigas greitai pastebėjo, kad jis yra su pagarba lauktas. Gryčia buvo apšvarinta, miegamajame pakabintas didelis paveikslas, kuriame ganėsi pilkos avys ir prie jų stovėjo didelis šuva ir lazda pasirėmęs jaunas, skaisčiai veidais vienuolis.

Kambaryje oras buvo sunkus, nors ir maišėsi vaško ir rūkylių kvapas. Vienas su liginio paliktas, kunigas nesiskubindamas apsidairė, pažvelgė į Juozo veidą, kuriame stovėjo išvirtusios akys. Nebodamas didelių akių, kunigas patraukė paveikslą apačią į save, kad pažiūrėtų į sieną už paveikslą ir pamatytų, ar jis čia kabo nuo seniai, ar tik šiandien pakabintas.

Buvo neseniai pakabintas vietoje mažesnio paveikslą, kurio rėmų ir nugaros surinktos dulkės palikta įsisunkusios į sienos popierį. Nesiskubindamas, lyg ieškodamas žodžių, pagaliau kunigas paėmė laukiančio Juozo Karučio ranką.

— Nebijok, Juozai — Dievas visiem dovanoja, — pasakė kunigas, kuriam buvo sunku lietuviškai kalbėti.

— Ar tamsta esi kunigas? Ar čia kunigas atėjo? — klausė Juozas.

— Taip, aš esu kunigas, — atsakė tas.

Karutis pabučiavo kunigo ranką ir pradėjo verkti, paleisdamas daug ašarų ir kukčiojimų.

— Neverk — Dievas visiem dovanoja, — kunigas ramino Juozą.

Kunigas negailšo. Mažai iš jo reikalavo ir neaiškino, kas yra nuodėmė. Lngas atviras, bet oras sunkus. Pamažu mirštantis kūnas dvokia.

Kunigą išlydėję pro duris, Rašinskas, Karutienė ir Marcelė sugrįžo į miegamąjį.

— Ar tu čia, Jonai? Ar čia Jonas Rašinskas? — paklausė Karutis ir paėmė vyro ranką.

Jis tebebuvo apsiašarojęs. Jis pradėjo vėl verkti.

— Matai, ko sulaukiau, Jonai. Man sarmata tau į akis pažiūrėti, — jis skundėsi.

— Neverk, Juozai — Dievas neapleis, Dievas visiem dovanoja, — Rašinskas pakartojo raminančius kunigo žodžius.

— Dievas tegu sau Dievas. Bet kas dabar štai yra! Kas paliko iš ilgo mano gyvenimo ir mano darbų? Aš laukiau, kad ateity geresnis gyvenimas, šviesa žmogui darbininkui. Kviečiau kalbėtojus, pats juos mokiau ir štai koks galas. Kur mano lazdos? Aš atsisostiu, aš dar galiu vaikščioti. Aš noriu gyventi, Jonai. Dar gyventi! Mirti aš nenoriu.

Nukabindamas lazdas nuo lovos galo. Rašinskas pavertė puodą. Karutienė išėjo ieškoti škurlio sušluostyti. Marcelė išsekė pasikui jį. Čia buvo sunku kvėpuoti. Ji jautė, kad miršta visas šis kambarys.

— Ar susitaikė su Dievu, Juozai? — paklausė Rašinskas.

— Susitaikiau. Bet gal mes ir nebuvome susipykę. Kunigas prašė pasakyti nuodėmes.

Aš jam pasakiau, kad nuodėmių neturiu. Visą gyvenimą buvau angliakasy, sunkiai dirbau, vaikus užauginau, išmokiau. Ečiau į uni-jos mitingus, šaudžiau skebus, šaukiau darbininkus susiprasti, kovoti už savo teises, kad ateitų geresnis būvis; nusikratyti prietarų, kad ant sielos būtų lengviau. Šoviai į klebonijos langą, kad padėčiau parapijonims laimėti kovą prieš kleboną. Paskiau jam, kad nuodėmių aš neturiu; neturiu už ką gailėtis. Kunigas kažin ką lotynų kalba šnabzdėjo, davė išrišimą ir palaiminimą.

— Tai ir gerai.

— Gal ir gerai. Tu, močia ir Marcelė prikalbėjote mane priimti kunigą. Gal ir gerai. Gal greičiau pasveiksiu. Aš noriu dar gyventi. Mirti nenoriu. Kad palikau merginai vaiką kunigui nepasakiau. Tai mano reikalas.

Lazdomis pasiremdamas, Karutis nuėjo ligi durų, paskui grįžo į lovą. Rašinskas ėjo šalia jo, laikydamas rankas, pakeltas prie Juozo pečių. Rašinskas žiūrėjo į Karutį visą geltoną, nuo kaulų nusvyrusią odą, į kuprą subėgusį ilgą kūną ir galvojo apie savo ir Karučio jaunias dienas. Tai kas paliko iš Juozo nuo Krosnos! Ir jis aiškiai matė aną Juozą, Juozą nuo Krosnos, įsikandusį į dantis armonikėlę, dešinė prie krūtinės merginą prisispaudusį, šokantį polką, trenkiantį kurkas į grindis. Ir girdėjo jį surinkant: "Tylė-kite, rūpūžės! Aš esu Juozas nuo Krosnos".

Karutis atsisėdo ant lovos krašto.

— Jonai, mane visi užmiršo ir aplėdo.

Mūsų idėjos, dėl kurių per ilgą savo gyvenimą dirbau ir bariausi, šiandien užmiršo mane, neateina man padėti. Dirbome, kovojome, organizavome ir šiandien mes nieko neturime. Jūs turite bažnyčią. Žinote, kur stovite ir kur eisite numirę. Mes gi nieko neturime. Nieko nepasistatėme. Aš nežinau, kaip ten kitaip galėju būti. Bet ardėme, nieko pastovaus sau nestatydami.

Akis į akį susidūrus su mirtimi, šiandien nėra nieko, į ką būtų galima tvirtai atsiremti. Tamsu ir nėra į ką įsikabinti. Jūs turite Dievą. Mes nieko neturime. Jūs turite velnią. Mes nieko neturime. Mes sakome, kad nieko nepalieka iš numirusio žmogaus. Jūs sakote, kad žmogus turi sielą, kuri nemiršta.

Mes sakome, kad negali taip būti. Bet sunku tikėti, nenoriu tikėti, kad numirus nieko iš manęs nepasiliks.

Senelė įėjo į kambarį, nešina skudurą.

— Kas čia? — paklausė Karutis.

— Aš, — atsakė senelė.

— Tu? Tu čia, motka? Aš nebepažįstu veidų, nebematau raidžių, nebegaliu skaityti. Nebežinau, kas dedasi sviete. Motka, ar žaivaikai atvažiuoti?

— Žada, žada.

— Tu, Jonai, parašyk mano vaikams, kad aš susitaikiau su Dievu, kad galės mane palaidoti šalia mano sūnaus Kosmo.

— Parašysiu, — pažadėjo Rašinskas.

— Aš užmiršau raides, Jonai. Gal tu žinai, kur aš galėčiau nusipirkti elementorių? Reikės vėl išsimokyti skaityti ir rašyti.

Ten kur ėjo viltis, Karutis nebeišlaikė lysgvaros. Tokiu pat buvo pirmais susitikimo momentais su atėjusiu. Bet išsikalbėjęs ir apsipratęs su atėjusiu, jisai buvo visiškai tvirtas protu ir galėjo įprastu galvėjimu reikšti savo mintis.

— Aš tau padėsiu, Juozai, — pasakė Rašinskas.

Rašinskas visą savo gyvenimą buvo nesvyruojantis katalikas. Jisai tikrai tikėjo į Dievą. Jisai ne vien ėjo į bažnyčią, dirbo bažnyčiai, bet taip pat ryžosi gyventi taip, kaip jį mokė jo tikėjimas. Matytis matėsi, kad iš jo širdies per akis ir lūpas trikšta nuoširdumas ir meilė artimui: jis moka užmiršti ir atleisti, suprasti žmogaus silpnynes, sergantį aplankyti, nelaimės ištiktam padėti. Jis skubino pas susirgusį, ypač senelį, paguosti jį viltingais žodžiais, pasakodamas apie sugrįžtančią sveikatą, apie Dievo malones ir apie dangų, kurį jis taip gerai žino.

Per praeitą penkiasdešimt metų draugijų mitinguose ir gatvėse jisai barėsi su Juozo Karučiu dėl visokių menkniekių, dėl siulamų pakviesti kalbėtojų. Dabar jau praeityje tie bariniai. Jų nebera. Dabar Rašinskas stovi prieš Karutį, savo širdį atvėręs, nori jam padėti kentėti, padėti tikėti, kad jo sveikata sugrįš, kad Dievas Juozą priims.

(Bus daugiau)

SENIAU IR DABAR

K. S. KARPIUS

CLEVELANDE SENIAU — IR DABAR

Birželio 2 d. dalyvaujant Turner salėje, Liet. Bendruomenės Clevelando Apylinkės surengtame vakare, Clevelando dainininkams vykstantiems į Chicago Dainų šventę paremti, kur dainavo bendrai Čiurlionio ansamblis ir parapijos choristai, pirmą kartą po 30 metų, mums seniems clevelandiečiams, nuvykus į tą vokiečių salę, prisiminė keli dalykai iš praeities.

1925 metais buvom surengę operos solistui Babravičiui koncertą. Ir po to lietuviai daugiau toje salėje iki šiol nieko nerengė, nes susitvarkė ir Lietuvos salė, ir šv. Jurgio parapija turėjo savo salę, kurios atitiko vietos lietuvių veikimui. Žymesniems koncertams kartais pasinaudodavom Little Theater, miesto auditorijoje.

Pirm Babravičiaus koncerto, toje Turner salėje lietuviai rengdavo savo žymesnius vakarus, ir ypatingai ten skambėjo lietuviškos Teatrliško Choro dainos, tarp jų viena, kurią ir dabar sudėtinis choras dainavo "Jeigu slava sukilo".

Teatrliškas Choras buvo įsteigtas 1909 metais. Tai organizacija teatro ir dainos menui kelti augančioje lietuvių kolonijoje.

Kai atvykau į Clevelandą 1917 metų pabaigoje, Teatrliškas Choras susidėjo iš apie 70 jaunų ateičių vaikinių ir mergaičių. Čia augantis jaunimas dar buvo per jaunas, ir kai jis paužė, tik mažas nuosimtis jo prisidėjo į choras.

Atvykęs, Clevelande radau keturis lietuvių chorą: Teatrlišką, vyrų Varpo chorą, nuo Teatrliško atskilusį Mirtos, socialistų įtakoję chorą, ir Lietuvos Vyčių 25 kuopos chorą prie parapijos.

Tie chorai, ypatingai Teatrliškas ir Varpo, kurie skaitėsi vidurinės srovės chorai (Varpo vyrų choras buvo tiesiog ALT. Sandaros kuopos globoje), savo žymesnius vakarus rengdavo Turner salėje.

Šių dviejų chorų nelaimė, jiems nebuvo lemta turėti lietuvių mokytojo-vadovo. Jūs mokėte muziką profesorius Kramp, bet gal užtai šiedu chorai ir geriau dainuodavo, negu kiti du.

Vyčių kuopa ir choras taip pat buvo Teatrliško choro atskala, kai įsteigus Lietuvos Vyčių organizaciją, 1915 metais Clevelande buvo telkiama Vyčių kuopa. Teatrliškas choras pergyveno taip vadinamas juodas dienas kai Vyčių organizatoriai buvo sumanę visą tą chorą paversti Vyčių kuopa, bet ne visi teatrliškiečiai to norėjo, žinodami, kad parapijos įtakoje kuopa ir choras bus diriguojami Vyčių organizacijos nuostatais. Pusė choro jaunimo nuėjo į vyčius. Teatrliškiečiai

norėjo veikti nepriklausomai scenoje, ir padėję naujas pastangas savo chorą vėl padidino, statydavo didelius veikalus bei puikiai dainavo.

Vienas uoliausių Teatrliško choro organizatorių Feliksas Baranauskas, ir dabar toks pat tolerantiškas ir rimtai galvojęs vyras, dar gyvena mūsų tarpe.

Kaip viskas nėra amžina, liudija praėjęs ir savo atlikęs laikas:

Clevelando Vyčių kuopa buvo išaugusi iki 300 narių — didžiausia visoje Amerikoje. Kai 1919 metais, prieš grįžimą Lietuvon, komp. Stasys Šimkus su Chicago Birutės choru, su soliste Marijoną Rakauskaite vyko į Clevelandą koncertuoti, Vyčių choro vadovas Vincas Greičius pasakė: "Clevelandas mūsų!" Todėl, kad Šimkus nesikreipė į Vyčius surengti Birutei koncertą, vyčiai tą gražų darbą boikotavo. Vyčių vadų džiaugsmui, koncerte publikos buvo mažiau negu atvažiuosiam chore dainininkų... Koncertą rengė Varpo choras, bet nepavykimui kaltė buvo kita: koncertas rengta birželio vidury, kada vasarai užstojus mūsų publiką į sales jau nenori eiti.

Tačiau vargu vyčiai būtų Šimkų ir "laisvamanių" Birutės chorą iš viso Clevelande priėmę, nes jie degė energija dirbti prieš viską kas ne jų, o komp. Šimkus su Vyčių įkūrėju kun. F. Kemėšiu bendruose Lietuvos reikaluose komitetų posėdžiuose dažnai karštai susibardavo.

Visi tie keturi Clevelando lietuvių chorai, ir išdidi vyčių kuopa, su laiku sunyko, jaunimui susiporavus, sukurus savo šeimas, ir karui išblaškus daug vyrų choristų, kurių kiti ir Lietuvon išvažiavo. Vyčių choro vad. Greičius, man vykstant Lietuvon 1928 metais, mieliai sutiko tą vasarą Dirvą redaguoti. Kiti vyčių vadai ir šiandien yra geriausi Dirvos bičiuliai.

Komp. Stasys Šimkus Amerikon atvyko 1916 metais, deleguotas Lietuvos nuo karo nukentėjusiems šelpiti komiteto. Kai negalėjo grįžti Lietuvon karui išsiplėtus, jis darbavosi ir savo mėgiamoje dainos srityje. Greta to dirbo tautinėje srityje šelpimo ir Lietuvos nepriklausomybės reikalais.

Solistas Juozas Babravičius, tenoras, buvęs Rusijos operoje, išbėgęs iš Rusijos, per Graikiją, Paryžių atvyko Amerikon 1924 metais, ir čia koncertavo iki išvykimo į Lietuvos operą. Marijona Rakauskaite taip pat buvo pakviesta Lietuvos Valstybės operon, matomai komp. Šimkaus rekomendacija.

Turner salėje taip pat koncertavo kai kurie Lietuvos ankstyvieji artistai, kaip tik Lietuva pradėjo nepriklausomą gyvenimą.

Tai bent vyras, ir 86 metų sulaukęs, Los Angeles universitete dabar gavęs bachelor of arts degree. Mokslo pradėjo universitete eidamas 81 metus.

Ukanos ir pragiedruliai

VYTAUTAS STANEIKA

Esame naujų lietuviškojo gyvenimo įvykių išvakarėse. Birželio 16-17 dd. įvyksta Amerikos lietuvių saskrydis Vašingtone, o liepos pirmomis dienomis Čikagoje įvyks Amerikos ir Kanados lietuvių Dainų šventė. Tomis progomis bus pasakyta gražių kalbų. Lietuviai turės progos išgirsti daug komplimentų iš šio krašto valdžios pareigūnų, politikų ir visuomenės veikėjų. Bet lietuviškasis gyvenimas, tiksliau tariant, lietuviškoji veikla vargu ar susilauks esminių pakeitimų, kurių dieviška kantrybė laukia pavergto krašto ir tremties lietuvis.

Nežiūrint, kad kiekvienas taurus lietuvis pritaria Vašingtono saskrydžio idėjai, nežiūrint, kad šis saskrydis pareikalavo daugelio asmenų pasišventimo, atsirado "superdemokratų" kaip Dr. P. Grigaitis, kurie pasinaudodami "Naujienu" skiltimis nesidrovėjo užpildyti visą šiukšlyną šio saskrydžio sumanytojų galvų. Įdomu, ką pasakytų šie veikėjai, jeigu JAV prezidentas užtikrintų ALTS-gos atstovams Lietuvos nepriklausomybės atstatymą. Nera baejonės, kad ir šiuo atveju atsirastų "demokratų", kurie tvirtintų, kad šis užtikrinimas nėra tikras.

Visi suprantame, kad Lietuvos išlaisvinimo darbas reikalauja vieningo sprendimo, gerai organizuotos veiklos, pinigų ir sumanių vykdytojų. Tačiau, kada ateina didžiulė ir reta proga praktiškai pademonstruoti savo vienybę, dalis "vienybės apaštalių" pradeda tokią šmeižtų kampaniją, kurioje ir ne eilinis žmogus nebesusigauja, kur ir kieno tiesa.

Vašingtono saskrydis atnešė naujų, daug žodančių priegiedrulių. ALTS-gos sumanymui pritarė ir jį nuosirdžiai parėmė kelios dešimtys lietuvių organizacijų ir tūkstančiai pavienių tautiečių. Prieš organizuotą pastangą pakenkti, atsistojo didžiulė, gerai organizuota pajėga, kuri neabejotinai atliks šį istorinį žygį, atnešdama ne tik savo, bet ir visų lietuvių pasididžiavimui spalvingą pyneį ir lietuvių tautos garbės ir gerovės vainiką. Lietuvių Saskrydis Vašingtone daugeliui pasyvųjų tautiečių atvėrė akis ir paskatino ryžtis.

Be tiesioginio indėlio lietuviškai veiklai Amerikoje, lietuvių saskrydžio Vašingtone ruošėjai atnešė lietuviškajai visuomenei naujo vėjo ir naujų vilčių ateičiai. Lietuvių saskrydis Vašingtone net netikėję įtikino ir vaizdžiai jam parodė tuos elementus, kurie siekia lietuvių tautai gerovės ir tuos, kurie prisidengę skambiais demokratijos ir socializmo šūkais, siekia savo

siaurų asmeniškų bei partinių tikslų.

Todėl aišku, kad nėra ir vargu ar bus galima atsistoti vieningo sprendimo ir daugelio svaiojamos vienybės lietuviškojo veikloje, kol bus praktikuojamas moralinis teroras ir toleruojama bet kokia niekšybė. Daiktus ir žmones vadinkime tikraisiais vardais. Atiduokime tiek, kiek kam priklauso, neturėsimės nesupratimų ir neklaidinsime nei savęs nei būsimųjų kartų.

Vašingtono saskrydis tegul bus pirmuoju keldrodžiu į vieningą ir pozityvų lietuvių išsivijimą darbą, siekiant Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo ir lietuviškos išlaikymo plačiajame pasaulyje.

DIRVĄ UŽSISAKYTI
galima ir šiandien, nėra reikalo laukti nei metų, nei mėnesių pabaigos!

Jūs tikrai galite atlikti gerą darbą

atiduodami Jums nereikalingus

Baldus, Rūbus, Rakandus ir Laikraščius

mūsų reikalams

MUSŲ DARBAS YRA SU ALKOHOLIKAIS

Mūsų namai yra išlaikomi iš jūsų dovanų, iš daiktų

kurių jums daugiau nereikia.

DĖL PAĖMIMO SUNKVEŽIMIO
AR PARAŠYKITE

SAUKITE

HE 2-2450
SU 1-8255

STELLA MARIS, INC., STORES

EAST
7925 Superior Ave.
HE 2-2450WEST
1480 W. 25th St.
SU 1-8255HOME
1320 Washington Ave.
PR 1-4420

NAUJAUSI 1956 M. MODELIAI

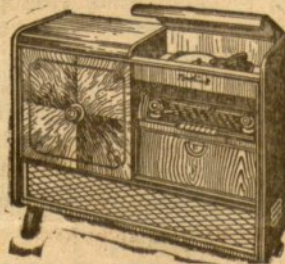
Vokiškų radijo aparatų su visais patobulinimais. Lengvai ima Europą. Turi visas bangas. Yra ir su patefonais.

Atstovas S. GRABLIAUSKAS
5 Thomas Park, S. Boston, Mass.
Tel.: AN 8-5467

Clevelande atstovas
A. JOHANSONAS —
7616 Decker Ave., UT 1-3465

Reikalingi atstovai visuose didesniuose miestuose. Rašyti S. Grabliauskui.

NAUJI MODELIAI IMPERIAL

radijo aparatų. Drauge patefonas ir baras. Visos bangos. Nepaprastai gražūs.

Pirk šiuos aparatus — niekad nesigailėsi!

Mes duodame ir iškeičiam Eagle Stamps

THE MAY CO.'S BASEMENT

KUDIČIŲ IR VAIKŲ RUBAI

Vaikų 1.99-2.99
Vaikų naujos Cotton

Plisse
Pižamos

2 už \$3

Pasirinkite iš pagrindinių spalvų ar margų keliuose stiliuose. Dydžiai nuo 8 iki 14. Šalti vasaros miegojimui.

Vaikų Reg. 59 c.
Rayon apatiniai

Smagūs rayon apatiniai iš trikot knit visokiose spalvose, su gražiais brūkšniais. Dydžiai 4 iki 8. 3 už \$1

Mažų vaikų reg. 2.99
Cotton suknelės

Keli gražūs stiliai. Cotton suknelės dydžiuose nuo 1 iki 3. Daug spalvų. 1.99

Maudymosi
Kostiumai

1.99

Gražūs cotton maudymosi kostiumai, su puikiais suaraikimais. Dydžiuose nuo 3 iki 6½. Populiarios spalvos.

Atsiprašome! Jokių telefonų ar pašto užsakymų dėl maudymosi kostiumų nepriimam.

Mažų vaikų vasaros
Cotton kelnės

Dydžiai nuo 3 iki 6½ šio plaukiamoj kelnų grupėje, keliose spalvose ir stiliuose. 89c

Mažų vaikų Reg. 59 c.
Cotton Boxer trumpos kelnės

Stiliai mergaitėms ir berniukams, iš plaukiamos cotton medžiagos. Pasirinkimas iš kelių spalvų. Dydžiai nuo 3 iki 8. 39c

Layette Specials

59 c. kūdikių cotton marškiniai 39c
59 c. Quilted Pads 17x18" 4 už \$1
2.99 Quilted Pads 34x52" 1.99
59 c. kūdikių paklodės 2 už \$1

29 c. Baby Mae Training Pants 4 už \$1
2.99 Nursery Print High Chair Pads 1.69
59 c. Kapok pridėtos paduškos 2 už \$1
1.69 Philippine suknelės \$1
1.99 Kaldros 36x50" 1.49

Reg. 3.95 Curity "Seconds" Diapers... quality gauze... 21x40 inčių... dėžėse... 2.79 tuzinas
Baby Mae Birdseye Diaper... cellophane suvynoti... 27x27 inčių. Dydis 1.99 tuzinas

The May Co.'s Basement Infants and Kiddies Wear Department

LIETUVIŠKA KNYGA JAUNIMUI

Pasakos, apysakos, kelionių nuotyčiai

- Brolių Grimų pasakos \$3.00M
Jūrininko Sindbado nuotyčiai, pasakos iš "Tūkstantis ir viena naktis" \$2.00
J. Jankaus: Sėnas kareivis Matatutis, knyga apie žemaitį, kuris daug nuostabių daiktų padarė, tik nepadarė vieno, kurį tikrai padaryti turėjo \$3.00
Thor Heverdahl: Kon-Tiki, išgarsėjusi kelionių nuotykių knyga \$3.75
L. Dovydenas: Naktys Karališkuose, apysaka apie dviejų berniukų nuotykius Karališkių lankose \$2.00
B. Sruoga: Kas bus, kas nebus, bet žemaitis nepažaus, istorinė apysaka \$2.50
V. Krėvė: Rytų pasakos, pasakos iš indų ir arabų gyvenimo ir mitologijos \$2.50
B. Sruoga: Giesmė apie Gediminą, eiliuotas padavimas apie Gedimino sapną ir Vilniaus įkūrimą \$2.00
Visas šias knygas gausite knygų leidykloje

T E R R A
3333 S. Halsted St., Chicago 8, Ill.
(22)

Cleveland ir APYLINKĖSE

MIRĖ PROF. J. BAGDONAS

Aušros laikų kovotojas dėl Lietuvos laisvės, prof. J. Bagdonas, gyvenęs Clevelande, mirė birželio mėn. 8 d. Šv. Juozapo prieglaudoje.

Velionis paliko vieną dukterį Clevelande, antrą Egipte, augtinę p. Galliašienę ir seserį Zebrauskienę Clevelande.

Vytauto Didžiojo Universiteto buvęs rektorius prof. Gravrokas, prof. Damušis ir Dr. K. Pautienis, Profesorius Draugijos vardu, padėjo gėles. Maldą atkalbėjo dr. Miknienė, atsisveikinimo žodį gydytojų vardu tarė Dr. Kesinaitė. Vėliau velionio palaikai buvo krematoriume sudeginti.

Paskutiniiais dvejais metais velionį nemokamai gydė Dr. K. Pautienis.

Visiems Clevelando lietuviams

Bendruomenės išsilaikymo pagrindas yra mūsų dvasios turtai ir nors minimumas materialinių gėrybių. Mes, Clevelando lietuviai, kasmet gražiojuo vasaros laikų vainikuojame visus savo metų vargus, džiaugsmus, rūpesčius, atsidėkojame visiems, ypač ankstesniajai kartai, už atliktus lietuvių darbų šaukiamais parengimais Lietuvos dienomis. Jos pastiprina mūsų dvasią, papildo gana kuklias mūsų kasas.

Siemet per Jonines — birželio 24 d. jau Ketvirtąjį Lietuvos Dieną. Ta Diena mūsų visų, didelių ir mažų, vieninga džiaugsmo ir pasiryžimo bendriems mūsų ateities žygiams dėl laisvos Lietuvos ir laisvos Lietuvos šventė.

Visiems skelbiame, visus kviečiame į Ketvirtąją Lietuvos Dieną ir visiems iki susitikimo gražiame Roundup Lake Parke.

L. B. Clevelando Apylinkės Valdyba

L. Dienos programa susideda iš Jul. Kazėno "Ažuolų" okteto, Joninių laužo ir įvairaus sporto. Pradžiai 1 val., įėjimas 1 doleris, 6-14 metų moksleiviams 50 centų, vaikams veltui. L. Diena įvyksta birželio mėn. 24 d. Roundup Lake Park, Aurora.

Dr. D. Degesio

paskaitoj moterims, dalyvavo virš 70 dalyvių ir praėjo dideliu susidomėjimu. Paskaitą rengė Bendruomenės Clev. apyl. valdyba.

Nijolė ir Jonas Brazilai susilaukė sūnaus Jonuko. Jie iš ankščiau augina dvi dukteris.

Dr. S. Tamošaitis

Washingtono saskrydžio reikalams paaukojo \$15.00.

Džiaukimės

pavasario gamtos gaivumu, gražumu ir drauge knygų meilės šiluma ir nemarumu. O kadangi, žmogus be knygos, kaip be galvos, tai kada jis sėdi po pažyduosiu medžiu ar kaikinasi saulėje, laikas jam sako: kodėl, broli, neturi knygos savo rankose, kodėl neskaitai, kodėl nekrauni į gilius savo galvos ir širdies auruos tikrojo gyvenimo turty ir knygų meilės malonumų?

SAULĖS RŪSTYBĖ (romanas) sako: skaitai mane, nes myli, o nemylėt negali, kada mane skaitai. 311 psl., kaina \$3.00.

ČIKAGOS SESELIJAI (novelės) sako: skaitai mane, nes aš parodau tau gyvenimą baisesnį, negu pats gyvenimas parodytų. 316 psl., kaina \$3.00. Ilustruota.

ŠIRDIES RŪMAI (romanas) sako: tik tada vaikščiosi širdies rūmuose ir juos tikrai pažinsi, kada mane skaitysi. 449 psl., kaina \$4.00. Ilustruota.

SLIAPTARNIAI (Amerikos lietuvių gyvenimo knyga) sako: tik mane skaitydamas matysi lietuvių tautos trečiosios dalies darbus, vargus, kančias, nuopelnus, kultūrą ir tautinį išlikimą. 652 psl., kieti viršeliai, kaina tik \$3.00!

VISOS 4 KNYGOS SYKIU TIK UŽ \$5! Bet kas nori 1, 2 ar 3 knygu, tai už 1 \$2, už 2 \$3, už 3 \$4. Persiuntimo kaštus apmokame. Rašykite:

Dr. Alg. Margeris, 3325 So. Halsted St., Chicago 8, Ill. (26)

Baigė mokyklą

Vytauto draugovės skautai — Paulius Žygas, Petras Stungys, Algirdas Grigaliūnas, Romas Mišūnas, Šarūnas Mašiotas, Viktoras Stankevičius ir Edmundas Velyvis baigė Šv. Jurgio parapijos mokyklą ir birželio 10 d. gavo mokyklos baigimo pažymėjimus. Gi skautas Arėjus Natkevičius baigė Šv. Tomo parapijos mokyklą ir birželio 10 d. gavo mokyklos baigimo pažymėjimą.

Skautas Algirdas Grigaliūnas yra labai gerai išlaikęs egzaminus Benediktinų gimnazijoje ir gavęs gimnazijai baigti stipendiją.

Mokyklą baigusieji vytautėnai sekmadienio rytą buvo atvykę pas savo draugininką. Ta proga Vytauto skautų draugovės dr. kas vyr. sktn. V. Kizlaitis pasveikino mokyklą baigusiuosius ir skautams Pauliui Žygui ir Petriui Stungiui (nuo 1949 m. tebesantiems Vytauto dr-je), Algiiui Grigaliūniui (kaip pavyzdžiam mokiniui) ir Romui Mišūniui, mokyklos baigimui prisiminti, įteikė po knygą.

Stasė Keženienė

White Motor Co. piknike laimėjo pirmąją dovaną, buto vėsinimo įrengimą.

Aleksas Spirikaitis

Washingtono saskrydžiui paaukojo \$5.00.

Dr. M. Vaitėnas

Washingtono saskrydžio reikalams paaukojo \$5.00.

Dr. Vl. Ramanauskas

Washingtono saskrydžio reikalams paaukojo \$10.00.

J. Krygeris

Washingtono saskrydžio reikalams paaukojo \$2.00.

Aldona Augustinavičienė ir Steponas Nasvytis

Washingtono saskrydžio reikalams paaukojo po \$5.00.

Jonas Verbela

Washingtono saskrydžiui aukojo \$10.00.

Douvan-Čiurlionytė

ilgesniam laikui iš Clevelando išvyko į Chicagą ir vėliau į Detroitą dalyvauti SLA seime.

D. ir S. Asevičiai

persikėlė į naują butą — 1341 East 68 St. Telef. HE 1-5086.

Andrius Mackevičius baigė mokslius

Šių metų birželio 13 d. Western Reserve Universiteto diplomą įteikiamas Andriui Mackevičiui, baigusiam to Universiteto prekybos administracijos skyrių.

Andrius Mackevičius į JAV atvyko 1949 m. gruodžio 27 d. Kaip ir visiems tremtiniais, taip ir jam teko pradėti kurti naują gyvenimą Clevelando pramonės darbininko rolėje. Tačiau išlaikydamas ne mažą šeimą — 3 mokyklinio amžiaus dukros — ir seną tėvėlį, kuris pernai pasimirė turėdamas 90 metų, Andrius Mackevičius pasiryžo siekti padėties, kuri dažnai atrodo įmanoma tik studentinio amžiaus jaunuoliams.

Ne senas amžiumi — gimęs sausio 2 d., 1917 — šiaulių apsk. Vabalickių kaime, — jis ryžosi pašvęsti eilę metų darbui ir mokslui. Tie keleri metai pareikalavo ne tik kantrybės ir pasisvertimo, visai jo šeimai, bet ir materialių išteklių. Tačiau šias visas kliūtis nugalėjus, galima ne tik kartu pasidžiaugti asmeniškų A. Mackevičiaus laimėjimu, bet kartu ir konstatuoti faktą, kad siekti pagal išgailes tinkamesnės mums padėties tremtyje niekad nevėlu.

Malonu pastebėti, kad A. Mackevičius, atrodo, neturėjęs nei minutės laisvo laiko visuomeniniam darbui, tuo pat metu buvo aktyvus Korp. Neo Lithuania ir Lietuvių Tautinio Akademino Sambūrio Clevelando skyriaus narys.

Yra vilčių, kad įsijungęs tokio-šio sąlygomis, be niekieno pagalbos, aukštojo mokslo laipsnį ir įsigijęs specialybę, A. Mackevičius, kaip buvęs pavyzdžiū tremtiniais ir vietiniais savo gera reputacija ir mokslo pažanga Universitete, bus taip pat naudingas mūsų visuomenei ne tik savo specialybės srityje, bet savo ryžtu ir energija prisidės prie mūsų visuomeninio gyvenimo problemų našesnio įgyvendinimo.

JUMS GERI NAMAI

Netoli E. 79, tarp St. Clair ir Superior, 6 kamb. vienos šeimos. Mažas įmokėjimas.

E. 125, netoli St. Clair, gražus vienos šeimos namas. 2 mieg. ir vonia žemai. Didelis sklypas.

E. 214, netoli Euclid, naujas vienos šeimos. 2 mieg., gyvenamas kamb., virtuvė, pilnas rūsys, gražus sklypas.

RAY NAUSNERIS,

Namų prekyba; namų baldų ir automašinų apdrauda.

UL 1-3919 LI 1-9216
11809 St. Clair

Nesvarbu, ar jūs esate pėsčias, ar keleivis savo ar keno kito mašinoj. Jums svarbu žinoti apie naują Travel Accident Policy. Iki \$5,000 apdrauda tik už \$5.00 per metus.

Gyvybės, nelaimių, ugnies automašinų apdrauda
Skambinkit: SK 1-2183

PAULINA MOZURAITIS, agentas

J. S. AUTO SERVICE

Sav. J. Švarcas
7015 Wade Park Ave.
Tel. HE 1-6352
Atdara nuo ryto 8 iki 7 v. v.

AUTOMAŠINŲ TASYMAS

Mašinų viršaus taisymas ir dažymas; motorų, stabdžių patikrinimas ir taisymas, greičio dėžės ir kt. mašinų dalių įdėjimas.

Visais mašinų reikalais kreipkitės į

J. S. AUTO SERVICE

Skautų sueiga

D. L. K. Vytauto Draugovė birželio 14 d. 7 val. 30 min. vakaro savo sueigoje paminės prieš 15 metų bolševikų įvykdytus lietuvių tremimus į Sibirą ir pagerbs nukankintus ir nužudytus skautų vadus ir skautus. Ta pačia proga būrys berniukų duos skautų įžodį.

Sueiga įvyks Lietuvių Darželyje prie Dr. V. Kudirkos paminklo. Į sueigą yra kviečiami atsilankyti visi Vytauto draugovės skautų tėveliai.

Padėka

L. S. Ramovė Clevelando skyrius širdingai dėkoja visiems atsilankusiems į Ramovės suruoštą Antano Smetonos koncertą jo konservatorijos baigimo proga, ir kartu parėmusiems laisvės kovų invalidus. Taip pat dėkojame poniai Onai Čepukaitienei už paruoštą vaisių ir šeiminkavimą.

Padėka

Dr. K. Pautieniu, reiškiau širdingą padėką už rūpestingą priežiūrą mano brangaus brolio prof. Dr. Juozo Bogdono.

Matilda Žebrienė

PARDUODAMOS MAŠINOS

51 metų Chevrolet, 2 durų, geram stovy. Kaina \$450.00.
48 metų Willy's station wagon. Kaina \$250.00.

Kreiptis: 990 E. 74 St.
Telef. HE 1-6607

Geras namas

Šv. Jurgio parapijos rajone, 6 kamb., vienos šeimos su 3 mieg. Gaso šiluma, garažas. Kaina \$10,500.

2 šeimų, 5 ir 6 kamb. Ir tam pačiam sklype 5 kamb. vienos šeimos.

P. Gibbons Broker,
UL 1-2327

Reikalingos siuvimo mašinos darbininkėms

Įvairiems siuvimo darbams. Pastovus darbas. Geras valandinis ar akordinis atlyginimas.
Cleveland Overall Co.
1768 E. 25 St.

Pataris kaimynui

prenumeruoti
DIRVAI

SAVE
Part Of
Every Pay

FOUNDED 1854
The
Cleveland
Trust Company
THE BANK FOR ALL THE PEOPLE
WE WELCOME YOUR SAVINGS
Member Federal Deposit Insurance Corporation

Mes kepame visokių pyragus, lietuvišką duoną, tortus ir kitus skanumynus. Prašant išvežiojame į namus.

ST. CLAIR BAKERY

Sav. O'Bell-Obelenis

6212 Superior Avenue Tel. EN 1-6525

Antroji mūsų krautuvė yra

1404 E. 66 Street Tel. EN 1-4551

Cia Jūs gausite įvairiausių vyną, alų ir geriausių mėsos produktus.

Kreipkitės į mus ir būsit patenkinti

LIETUVIŠKA DELIKATESŲ KRAUTUVĖ

Baltija (Baltic Delicatessen), 6908 Superior nuosirdžiai dėkoja lietuviškai visuomenei už krautuvės atidarymo progą jai parodytą nuosirdumą. P. Apanavičiui, Friendly Flower Shoppe ir Brazis Brothers už gėles ir linkeėjimus, o ypatingai gausiems klijentams už atsilankymą, linkeėjimus ir patarimus.

Mes ir ateity stengsimės krautuvę plėsti, duoti naujų prekių ir mandagų patarnavimą.

Cia Jūs gausite importuotų saldinių, žuvų, silkų, ungurių, ikų, sviesto gabaluose, vokiškų kepimo miltelių, gausų kepyklos gaminių pasirinkimą, valg. ledu, jv. rūšių dešras, kaimiškų sūrius, varškę ir daugybę kitų dalykų.

Dar kartą ačiū ir kviečiame atsilankyti primenant, kad Jūs čia gausite nemokamai loterijos bilietą, su kuriuos galėsite laimėti 21 colių televizijos aparatą. Laimėjimo traukimas bus šį šeštadienį, 7 val.

Su pagarba
Akvilina ir Bronius Gražuliai,
Krautuvės savininkai

PAIEŠKOMAS

Zasas Klemensas, gyvenęs JAV. Prašo atsiliiepti sesuo Marijona Zasaitė, esanti Sibire.

Savo adresą arba apie jį žinantieji rašykite:
St. Nasvytis, 4579 W. 157 St.
Cleveland 11, Ohio.

Ar jau

įstojai į

VILTIES

draugiai?

Mes turime spaivuočių pirkėjų. Kreipkitės ir mes parduosim Jūsų namą.

PREMIER REALTY, INC.

1015 E. 123 St. PO 1-6664
Arthur O. Mays, broker
Namų telef. WA 1-3387
Žiūrėk Yellow Pages 775 psl.

DAZO IR POPIERIUOJA

NAMUS

Ant. Kirkilas

Kreipkitės ir gausite geriausią patarnavimą.
7204 Donald Ave. Tel. EN 1-3844

BALTIC Supply Co.

Tiekia prekes tiesiai iš urmo sandėlių, sutaupant pirkėjui brangų krautuvės patarnavimą. Gaunami visų žymesnių firmų gaminiai. Skambinti B. Snarskiui. Tel. KE 1-0210.

REMONTO DARBAI

Atlieku mažus ir pagrindinius namų remontus, tinko darbus, mažio darbus ir dažymą bei dekoravimą.

V. Rickus
16209 Arcade
Tel. IV 1-2470

JUOZO KAMAIČIO

naujų batų parduotuvė

ir batų taisymas

1389 East 65 St.

Norintieji kreiptis telefonu šaukit HE 2-2615 tarp 7-9 val.

vakaro.

J. CIJUNSKAS LAIKRODININKAS

Taiso ir parduoda laikrodžius apyrankes ir kitas brangenybes. Sąžiningas ir garantuotas darbas priimanomomis kainomis.

6210 Dibble Ave.,
Cleveland 3, Ohio
Tel.: EX 1-0376

PRADEKIT MAŽA SUMA!

BET PRADEKIT DABAR!

Santaupos apdraustos iki \$10,000
3% palūkanų.

PASKOLOS JOSŲ PERKAMIEMS AR STATOMIEMS

NAMAMS

THE SUPERIOR SAVINGS AND LOAN ASS'N.

6712 Superior Ave. HE 1-2493
Cleveland, Ohio

GERESNĖS statybos kontraktoriai

ISTATO MONCRIEF ORO VENTILIACIJA

• ŠALDO vasarą • ŠILDO žiemą

THE HENRY FURNACE CO. MEDINA, O.

I. J. SAMAS JEWELER

Šveicariški ir geriausi Amerikos laikrodžiai
Laikrodžių taisymas. Brangenybės. Įvairūs dovanų pasirinkimas.

7007 Superior Ave. Greta Ezella Theatre
Telef.: EX 1-3969. Bute: WA 1-2354

LEIMON'S CAFE

VISŲ LIETUVIŲ SUSITIKIMO VIETA

Alus. Vynas. Degtinė. Konjakai. Kiti gėrimai.

Įvairūs valgiai, o penktadieniais skani žuvis — nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakaro.

731 E. 185 ST.

KE 1-9737

LIETUVIŲ KLUBAS

6835 SUPERIOR AVE. EX 1-1143
Norėdami laisvalaikį praleisti, parengimus rengti, susirinkimus vesti ar puotas kelti — viską galite įvykdyti lietuvių namuose. Klubas ir apatinė salė naujai atremontuota ir išdekoruota suteikia daug patogumo ir malonumo jaustis savais šiuose namuose.
Klubo ir salės vadovybė kviečia visus atvykti ir pamatyti naujai įrengtą klubą ir salę.
Remkime savuosius namus, kad ateity galėtume dar gražiau įrengti visų malonumui.

Pilnai padengta apdrauda HI 2-7626

WM. DEBBS PAINTING CO.

WM. DEBESIS

Namų Pagražinimas iš Vidaus ir iš Lauko
1132 Summit Dr. Cleveland 24, Ohio

P. J. KERSIS

628 Engeneer Bldg.—Cleveland, Ohio

OFISO TELEF.: MAIN 1-1773. REZIDENCIJA: PENINSULA 2521
Norėdami pigiai pirkti namus mieste arba priemiesčiuose, kreipkitės į mane, gausia pigia kaina. Taipgi gausit patarnavimą įvairuose apdraudos-insurance reikaluose.
Sutaisau paskolas pirmo morgio, Patarnavimas ir išpildymas garantuojama. Kreipkitės į mane telefonu arba asmeniškai.

JAKUBS & SON

FUNERAL HOMES

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai

25 metai simpatingo ir rimto patarnavimo

6621 Edna Avenue ENDicott 1-1763

936 East 185 Street KE 1-7770

DIRVA

THE FIELD

Redakcijos ir administracijos adresas — DIRVA, 1272 East 71 St., Cleveland 3, Ohio. — Telefonas: Henderson 1-6344, Redaktorius Bala GAIDŽIONAS (buto telefonas: GL 1-3976).

„Amžinuoju SLA organo klausimu“

JUOZAS J. BACHUNAS, Sodus, Michigan

Iš tikrųjų, tai "amžinas klausimas", ir nei aš iš jo noriu šaipytis, nei nežinau, ar tai bus galima kada išspręsti...

Tai SLA organas — savaitraštis TĖVYNĖ. Jau per dešimtmečius Amerikos lietuviai, SLA nariai ir kartais net nenariai, dėl jo pasiginčija, seimuose pasipieša, laikraščiuose pakedena. Ir vis nutariama "palikti, kaip buvo"...

Beveik nuo pat vaikystės pradėjęs savo gyvenimą su laikraščiais Lietuva, Draugu, žemaičio spaustuve, vieną kitą jų leidęs, administravęs, rinkęs, spausdinęs, kartais parašydamas ar kitaip bendradarbiaudamas, aš tikiuosi, kad patikėsite, jog turėjau progos įsitikinti, kad laikraščio biznis yra vienas iš sunkiausių.

Laikraštis ne visiems vienodai patinka ir negali jis visiems patikti. Koks siauras partinis ar tikybinis laikraštis, skiriamas tik tos grupės šalininkams, dar gali jiems visiems patikti. Bet bendresnio turinio laikraštis, skirtas visokių nevienodų įsitikinimų, pažūrų ir skonių žmonėms, niekada visiems nepatiks, vis turės daug nepatenkintų ir priešų.

TĖVYNĖ tokioje padėtyje visą laiką buvo, tai ir jos likimas buvo toks visada nedėkingas.

TĖVYNĖ gauna visi SLA nariai. Dabar iš narių ir užsiregistravusiųjų gal tik keli ar keturi laikraščio mėnesius gaus, kurie jį gauna mainais ar kam būtų nemokamai pasiūciama). Vadinasi, galime sakyti, kad jį yra grynai maininis, beveik uždaras SLA narių laikraštis, jos oficialus organas.

Kaip žiūrėti į TĖVYNĖ SLA nariai, jos nuolatiniai mėnėjai? Ji jiems prisiūciama automatiškai, jos nereikia atskirai prenumeruoti. Atrodo, kad nariai dėl jos turi visokių nuomonių, kas, kaip pradžioje minėjau, yra visai natūralu. Kurie norime pasekti SLA organizacijos reikalus, ji būna įdomi, nes skelbia visas SLA apyskaitas, Pildomosios Tarybos protokolus ir t.t. Šiuo atžvilgiu ji atlieka savo paskirtį, — gal kartais labai nuobodžiai, nežurnalistiškai, negyvai, bet vis dėlto atlieka. Kitiems, vyresnio amžiaus nariams, ji patinka iš tradicijos, iš įpratimo, joje rendama korespondencijų apie SLA kuopų darbus, susirinkimus, dažnai ir apie tą kuopą, kuriai skaitytojas priklauso. Taigi, neginčysime, kad TĖVYNĖ turi tam tikrą skaičių SLA narių skaitytojų, kuriems ji reikalinga, naudinga ir patinka.

Ar didelis tas skaičius, nebūtų galima tiksliai pasakyti. Stebint mūsų narius ir šiaip iš pasikalbėjimų, neatrodo, kad jis būtų didelis. Aiškus laikraščio gavėjų daugumas kitaip nusistatė. Mažai jie TĖVYNĖ skaito, kiek pažiūri ir... Ji jiems neįdomi. Tai faktas. Nors tą faktą visi žinome, neginčijame, bet tylime ir vis nutariame "palikti, kaip buvo"...

Man atrodo, tas ne visai gerai. Jeigu TĖVYNĖ daugumai narių yra pasidariusi neįdomi, nesvarbi, nepatraukli ir net nereikalinga, tai jau sakyčiau yra gana blogai, ir tokią padėtį reikia kaip nors taisyti. Nes kitaip jai panaudotas žmonių darbas ir gana

nemenkos išlaidos neturėtų prasimė.

Jei skaitytojas pasako, kad jam iki gyvo kaulo nusibodo tos pirmojo puslapio "vajaus godzinkos", tai irgi negerai. Šalia protokolų, apyskaitų ir korespondencijų, TĖVYNĖ daugiausia vietos, ypač pirmame puslapyje, vis skiria vajaus propagandai. Iš to gali būti kiek naudos kuopų organizatoriams pasisemti naujų žinių ir argumentų naujiems nariams gauti, bet kitiems skaitytojams, kurie jau yra SLA nariai, aišku, visa ta propaganda yra nereikalinga.

Kuopų organizatorių tėra šimtas kitas, o gal ir mažiau, o skaitytojų tūkstančiai. Bet kai to laikraščio nepaskaito nenariai ir tų visų išvedžiojimų, dažniausia pasikartojančių, tai kokia kam nauda?...

Nebeatsimenu, ar skaičiau kur, ar tiesiai iš lūpų girdėjau vieno naujakurio žurnalisto pasakymą,

kad po Mahanojaus "Saulės" dabar antrą vietą savo "pažangumu" neabejotinai užima SLA organas TĖVYNĖ ir greta jo Katalikų Susivienijimo organas GARSAS... Tikrai, kažkokia negerovė yra pagriebusi mūsų susivienijimų organus!

Amerikos lietuvių spauda savo turiniu, išvaizda, kalba ir kultūra yra dabar neabejotinai pagerėjusi. Taip sakydamas, aš nepamirštu ir kitų gerų laikraščių, kuriuos seniau Amerikoje esame turėję, bet jei žiūrėti "modernizmo", tai turime sutikti su dabartiniu pagerėjimu. Bet mūsų TĖVYNĖ vis tebeprasilekia tarp "godzinkinių" laikraščių. Ir būdama tokiu neįdomiu laikraščiu, ji neturi progos plačiau pasklisti ir tuo pasitarnauti SLA reikalui — gauti naujų ir daugiau narių.

Tad ar nepamėgintume dar kartą spręsti tą "amžinąjį klausimą"?

(Bus daugiau)

Sąskrydžio programa

Šeštadienis, 1956 m. birželio mėn. 16 d.

11-1 val. p. p. Iškilmingas posėdis Statler viešbučio Federal salėje.

1 val. Lietuvių liaudies Meno Parodos atidarymas Congressional salėje.

1:30 val. Pietūs (pietauja kur kas nori).

3 val. p. p. Vainikų uždėjimas ant Nežinomo Kareivio ir Leito. Samuel Harris. Kaune žuvusio, kapų Arlington kapinėse.

6:30 val. p. p. Jaunuomenės specialus posėdis, o po jo susipažinimo vakaras (šokiai) Federal salėje.

8 v. v. Didysis banketas Presidential Ballroom. Dalyvauja garbės svečiai (Vyriausybės, Senatoriai, kongresmanai, diplomatai, spaudos, radijo, televizijos darbuotojai... ir visi įsiregistravę lietuviai. Meninę programą išpildys — Čiurlionio ansamblis, vadovaujamas muz. A.

Mikulskio ir National Symphony Orksetras.

Sekmdaenis, 1956 m. birželio mėn. 17 d.

10 val. ryto. Pamaldos šv. Mato Katedroje (17 ir Rhode Island St. N. W.).

12 val. Pietūs (pietauja kur kas nori).

2 val. p. p. Sąskrydžio dalyviai, ypatingai studentai, skautai, jaunimas vizituoja Lietuvos Pasiuntinybę (1622 — 16 St., N. W.).

4 val. p. p. Lietuvių dainų festivalis — koncertas, kurį atliks Čiurlionio ansamblis, Statler viešbučio Presidential Ballroom.

6 val. vak. Parodos ir sąskrydžio uždarymas.

(Paroda lankytojams sekmdienį atdara nuo 10 val. ryto).

Amerikos Lietuvių Tautinė Sąjunga

DIRVA
LAUKIA
JOSU TALKOS!

Belgi'oj, išsiliejus Vesdre upei, pridaryta milžiniški nuostoliai. Ypač nukentėjo Dison miestelis.

Sunkiai sukasi...

(Atkelta iš 1 psl.)

kad tas ėjimas dabar jai yra nereikalingas.

Atlanto Paktas gimė kaip tik po Berlyno blokados, kuri ir visai navyms atidarė akis, kad ateityje sovietai gali iškristi dar nemalonesnių šposų. Vienok toji sąjunga nesuvaldino jai numatytos rolės. Ji buvo montuojama sunkiose sąlygose, kada karo žaidžios dar nebuvo užgyjusios. Prancūzijos atsargumas buvo neįsivaizduojamas. Galingiausia ji NATO partneriai dar neturėjo savo veikimo linijos. JA Valstybės ir D. Britanija nenorėjo susirišti su Europa, bet tas dar nereikšė, kad jos norėjo apieiti Europą. JA Valstybės norėjo Europoje turėti tik aviacijos bazes ir kad jų kariuomenės skaičius ten liktų komžiausias. Vašingtonas norėjo, kad į NATO įeity Vokietija, bet D. Britanija atsižvelgianti į Prancūziją prie to ėjo labai atsargiai. Anglija tikėjosi, kad sukūrus NATO Maskva reviduos savo politiką Vokietijos atžvilgiu.

Pirmasis NATO kariuomenės vadas, dabartinis JA Valstybių prezidentas generolas Eisenhoweris karines pajėgas turėjo tik tai popierėje. Savo pozicijoje jis turėjo tikrai amerikiečių, anglių ir iš dalies prancūzų okupacines karines pajėgas. Kadangi NATO yra beveik išimtinai tik karinės gynybos sąjunga, todėl JAV toms valstybėms, išskyrus D. Britaniją ir Kanadą, pristatinėja karines medžiagas ir padengia išlaidas. Aišku, kad sukūrus NATO tų valstybių karo biudžetas padidėjo, kas sustiprino jų opoziciją, o ypač komunistinę propagandą.

Maskva tą Atlanto Pakto pažino kaip nukreiptą prieš Sovietų Sąjungą, todėl kiekvienos komunistinės partijos yra pirmoji pareiga nepaliaujamai varyti

propagandą prieš NATO.

Iki Vak. Vokietijos priėmimo į NATO Sov. Sąjunga vis dar galvojo, kad toji organizacija paskirtą jai egzaminų neišlaikys. Ne NATO rūpėjo Sov. Sąjungai, bet tas faktas, kad tą sąjungą remiantis, JA Valstybės Europoje laiko jūrų ir aviacijos bazes. Bazės bolševikams yra didžiausios rakštys akyse, kitko jie visai neskaito.

Nėra abejonės, kad amerikiečių bazės yra imponuojančios. Teoretiškai iš tų bazių visi lėktuvai gali bombarduoti atominėmis ir vandenilinėmis bombomis kiekvieną užplanuotą punktą per 2-3 valandas. Iš žemyno ir jūrų bazių amerikiečių aviacija sovietų imperijai gali suduoti mirtiną smūgį.

Paziūrėję į priešų pusę pamatysime, kad Maskva yra neblogesnėje padėtyje, negu Vakarai. Iš Rumunijos ar Vengrijos bazių ji gali sunaikinti Italiją ir Turkiją. Iš Vokietijos gali suduoti smūgį Prancūzijai ir Anglijai, iš Lenkijos — Skandinavijai. Čia neįskaitomos turimos bazės Sov. Sąjungos gilumoje. Maskvoje niekas negalvoja, kad JA Valstybės pradės karą, bet kas gali patvirtinti, kad Sov. Sąjunga nepus Vakarų pirmoji?

Taikos metu ilgai negalima būti grynai militarinėje sąjungoje, nebūnant sykiu ir politinėje sąjungoje. Todėl nuo Atlanto Pakto įsikūrimo pradžios ir buvo jaučiama toji spraga. Tam tikslui quebekinėje konferencijoje ir buvo išrinktas komitetas iš trijų asmenų, kuris turėjo išdirbti atitinkamą reformos planą.

Nieko iš to neišėjo, kadangi tas uždavinys buvo pavestas mažų valstybių atstovams. JA Valstybės tada nenorėjo įeiti vien tik dėl karinių įsipareigojimų, o dabar jos vaidina svarbiausią politinę ir ekonominę rolę toje sąjungoje. Toji pagrindinė permaina nėra kas kita, o tik prisitaikymas prie naujos sovietinės taktikos.

Min. Dulles iš sovietų pusės laukė militarinio smūgio, o tuo tarpu Maskva su savo vikriais diplomatiniais ėjimais perėjo į Vakarų ir jų militarinės sąjungos griovimą. Tik JA Valstybės paspaudus D. Britanija pradėjo trauktis iš Sueco kanalo. Nors Londonas ir perspėjo, kad pulk. Nasser turi didesnes pretenzijas negu kalba, kad jo tikslas yra sudaryti arabiškąjį bloką, nusistatęs prieš Vakarus. Vakarų, o ypač Vašingtono buvo nuomonė, kad Egiptas nori atsikratyti tikrai britų kariuomenės, todėl jį tą reikalą žiūrėjo per pirštus.

Pirmoji žinia apie Nasserio sutartį su Čekoslovakija dėl pristatymo Egiptui karinių medžiagų nei kiek nesudrumstė Vašingtono ramybės. Kaip anksčiau Marshallis ir Achesonas klaidingai galvojo, kad Kinijos komunistai nėra tikrais komunistais, bet yra tikrai radikaline liaudies

bartinis jos vadas gen. Gruentheris visai nelauktai atsistatydina.

Kanados, Italijos ir Norvegijos ministrai gavo labai sunkų ir nepavydėtiną uždavinį. Netolima ateitis parodys, kokią jie iš susidariusios padėties suras išeitį ir ar jų eventualios propozicijos išgelbės NATO.

Juozas Šarūnas

NUOMONĖS

SIUNTINĖLIAI I
LIETUVĄ IR
IŠ VADOS

Šiuo metu Pabaltijo valstybių žmonės godžiai siūncia siuntinius savo giminėms, draugams ir pažįstamiems į Estiją, Latviją ir Lietuvą. Siūncia juos per tam tikras tų kraštų okupanto iniciatyva suorganizuotas agentūras, pasivadinusiomis įvairiais vardais. Tos agentūros priima siuntinius ne tik į Pabaltijį, bet ir į S. Rusiją, Baltgudiją, Ukrainą.

Gera yra pagelbėti savo giminėms ar kitiems ten vargstantiems, tik kodėl komunistai nenori, kad į tuos kraštus siuntiniai būtų siūnciami paprasta tvarka — per paštą? Man atrodo, kad tai labai gudriai sugalvotas komunistų ir tam tikrų biznierių planas. Iš siuntinių siuntimo už geležinės uždangos susidariau tokias išvadas:

1. Komunistams labai gera priemonė pažvejoti dolerių iš jų taip neapkenčiamų naujųjų ateivių ir tuos dolerius panaudoti čia pat komunistiniam veikimui remti.

2. Paštu siunčiamus siuntinius apkrauna fantastišku mūtu, kad gavėjas nepajęgtų išsipirkti, nes rubliai jiems nesvarbu, geriau svetima valiuta. Gal todėl prastieji pagalbos, prašo viską sumokėti vietoj.

3. Siuntėjas gal tik vienu trečdaliu jo padarytų išlaidų siunčiant siuntinį yra naudingas gavėjui, o du trečdaliai eina jo tėvynės okupanto ir biznierio naudai.

4. Iš siuntinėlių siuntėjų ir gavėjų adresų komunistinis tų kraštų okupantas susidarys aiškia kartoteką ir ateity pradės veikti: demokratinėse valstybėse gyvenantiems siųs propagandinę literatūrą ir kalbės grįžti namo, o už gelež. uždangos gyvenantiems surengs dar kruvines teroras.

Todėl reiktų tas prielaidas apgalvoti ir apsispręsti racionaliai dėl siuntinių siuntimo. Vadovautis ne vien jausmais, bet ir protu.

P. Bardišius

SANTAROS
FILISTERIŲ
SUVAŽIAVIMAS

Lietuvių Studentų Santaros ir Sviesos Sambūrio vasaros stovyklos, įvykstančios birželio 22-24 dd. Port Jervis, N. Y., proga norima surengti ir pirmąjį Santaros filisterių suvažiavimą.

Suvažiavimas įvyks birželio 23 d., šeštadienį. Visi Santaros filisteriai ir šiemet koledžo studijas baigusieji studentai santariečiai kviečiami suvažiavime dalyvauti, o kas negalėtų — prisiųsti savo nuomones dėl filisterių komisijos pasiūlymų jos nariams V. Kavoliui arba J. Bilėnui (115 Moffat St., Brooklyn 7, N. Y.).

Iki pasimatymo stovykloje!
Santaros Filisterių
Komisija

MARGUTIS

yra patį seniausią Amerikos lietuvių žurnalas. Jis išeina kiekvieną mėnesį — yra gausiai iliustruotas, turiningas, įvairus ir skaitomas su malonumu.

MARGUCIO metinė prenumerata \$3.00.

Margučio adresas: 6755 So. Western Ave., Chicago, Ill.

Kipro salos gubernatorius Sir John Harding, atvyko į Londoną ir su vyriausybės nariais ieško išeities iš nemalones Kipro krizės išbristi.

Netoli Niagaros garsiojo krioklio, į Niagaros upę nugriuvo didžiulis žemės plotas, išsarddamas gamtą elektros jėginę ir padarydamas kitokių nuostolių. Nuostolį priskačiuojama iki \$50,000,000.